EVROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 15.4.2014
COM(2014) 18 final

ANNEX 1

PRILOGA

Osnutek Sporazuma o skupnem zračnem prostoru med Evropsko unijo in njenimi državami članicami ter Ukrajino

k

predlogu Sklepa Sveta

o podpisu v imenu Evropske unije in začasni uporabi Sporazuma o skupnem zračnem prostoru med Evropsko unijo in njenimi državami članicami ter Ukrajino

PRILOGA

Osnutek

SPORAZUM O SKUPNEM ZRAČNEM PROSTORU

MED EVROPSKO UNIJO IN NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI

TER UKRAJINO

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

REPUBLIKA HRVAŠKA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

MADŽARSKA,

MALTA,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKA BRITANIJA IN SEVERNA IRSKA,

kot pogodbenice Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu skupaj: Pogodbi EU) in kot države članice Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: države članice EU) ter

EVROPSKA UNIJA (v nadaljnjem besedilu: Unija ali Evropska unija ali EU) na eni strani

in

UKRAJINA na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici, SO SE –

V ŽELJI, da bi ustvarile skupni zračni prostor (Common Aviation Area – CAA) na podlagi vzajemnega dostopa do trgov zračnega prevoza pogodbenic z enakimi pogoji konkurence in spoštovanjem istih pravil – vključno na področju varnosti, varovanja, upravljanja zračnega prevoza, socialnega usklajevanja in okolja;

OB PRIZNAVANJU povezovalne narave mednarodnega civilnega letalstva ter pravic in obveznosti Ukrajine in držav članic EU, ki izhajajo iz njihovega članstva v mednarodnih letalskih organizacijah, zlasti v Mednarodni organizaciji civilnega letalstva in Evropski organizaciji za varnost zračne plovbe, pa tudi iz mednarodnih sporazumov s tretjimi stranmi in mednarodnimi organizacijami;

V ŽELJI poglobitve odnosov med pogodbenicama na področju zračnega prevoza, vključno s področjem industrijskega sodelovanja, in razširitve okvira obstoječega sistema sporazumov o zračnem prevozu zaradi spodbujanja gospodarskih, kulturnih in prometnih povezav med pogodbenicama;

V ŽELJI, da bi omogočile širitev možnosti za zračni prevoz, tudi z razvojem omrežij zračnega prevoza za izpolnjevanje potreb potnikov in vkrcevalcev po primernih storitvah zračnega prevoza;

OB PRIZNAVANJU pomena zračnega prevoza za spodbujanje trgovine, turizma in naložb;

OB UPOŠTEVANJU Konvencije o mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis 7. decembra 1944 v Čikagu;

OB UPOŠTEVANJU, da Sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njihovimi državami članicami ter Ukrajino določa, da se za zagotovitev usklajenega razvoja prevoza med pogodbenicama, prilagojenega njunim trgovinskim potrebam, pogoji vzajemnega dostopa do trga in zagotavljanja storitev zračnega prevoza uredijo s posebnimi sporazumi;

V ŽELJI, da bi letalskim prevoznikom omogočile, da potujoči javnosti in naročnikom prevozov ponudijo konkurenčne cene in storitve na odprtih trgih;

V ŽELJI, da bi imeli vsi sektorji letalske industrije, vključno z delavci letalskih prevoznikov, koristi od liberaliziranega sporazuma;

Z NAMENOM razširiti okvir obstoječih sporazumov o zračnem prevozu s ciljem postopnega odprtja dostopa do trgov in doseganja čim večjih koristi za potrošnike, letalske prevoznike, delovno silo in skupnosti obeh pogodbenic;

OB STRINJANJU, da je primerno, da pravila CAA temeljijo na ustrezni zakonodaji Evropske unije, kot je določeno v Prilogi I k temu sporazumu, brez poseganja v določbe iz Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije (Pogodbi EU) ter ustave Ukrajine;

OB UPOŠTEVANJU namena Ukrajine, da v svojo letalsko zakonodajo vključi ustrezne zahteve in standarde Evropske unije, vključno v zvezi s prihodnjim zakonodajnim razvojem v EU;

V ŽELJI, da bi zagotovile najvišjo stopnjo varnosti in varovanja v mednarodnem zračnem prevozu, ter s potrditvijo zaskrbljenosti nad dejanji ali grožnjami, usmerjenimi proti varnosti zrakoplovov, ki ogrožajo varnost oseb ali premoženja, škodljivo vplivajo na delovanje zrakoplovov in spodkopavajo zaupanje javnosti v varnost civilnega letalstva;

OB PRIZNAVANJU, da popolna skladnost s pravili CAA daje pogodbenicama pravico, da uporabita vse prednosti, vključno z odprtjem dostopa do trgov in doseganjem čim večjih koristi za potrošnike in letalske prevoznike obeh pogodbenic;

OB PRIZNAVANJU, da brez prehodnih ureditev ni mogoče oblikovati CAA in izvajati njegovih pravil;

OB PRIZNAVANJU pomena ustrezne pomoči v zvezi s tem;

OB POUDARJANJU, da bi bilo treba letalske prevoznike obravnavati pregledno in nediskriminatorno pri njihovem dostopu do infrastruktur zračnega prometa, zlasti kadar so te infrastrukture omejene, vključno z dostopom do letališč, vendar ne omejeno nanj;

V ŽELJI, da bi zagotovile enake konkurenčne pogoje, ki bi letalskim prevoznikom omogočili poštene in enake možnosti za opravljanje dogovorjenih storitev;

OB PRIZNAVANJU, da lahko vladne subvencije škodljivo vplivajo na konkurenco med letalskimi prevozniki in ogrozijo osnovne cilje tega sporazuma;

OB POTRDITVI pomena varstva okolja pri razvoju in izvajanju mednarodne letalske politike ter ob priznavanju pravic suverenih držav za sprejetje ustreznih ukrepov v ta namen;

OB UPOŠTEVANJU pomena varstva potrošnikov, vključno z varstvom, ki ga zagotavlja Konvencija o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz, sklenjena 28. maja 1999 v Montrealu;

OB ZADOVOLJSTVU zaradi stalnega dialoga med pogodbenicama za poglobitev njunih odnosov na drugih področjih, zlasti za olajšanje gibanja oseb –

DOGOVORILE O NASLEDNJEM:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

ČLEN 1

CILJI IN PODROČJE UPORABE

Cilj tega sporazuma je postopno oblikovanje skupnega zračnega prostora med Evropsko unijo, njenimi državami članicami in Ukrajino, ki temelji zlasti na enakih pravilih na področjih varnosti, varovanja, upravljanja zračnega prometa, okolja, varstva potrošnikov in računalniških sistemov rezervacij ter ob upoštevanju socialnih vidikov. Sporazum zato določa pravila, tehnične zahteve, upravne postopke, osnovne standarde delovanja in izvedbena pravila, ki jih uporabljata pogodbenici pod pogoji, prav tako določenimi v nadaljevanju.

Ta skupni zračni prostor temelji na prostem dostopu do trga zračnega prevoza in enakih pogojih konkurence.

ČLEN 2
OPREDELITEV POJMOV

Če ni drugače opredeljeno, v tem sporazumu:

1. „dogovorjene storitve“ in „določene proge“ pomenijo mednarodni zračni prevoz v skladu s členom 16 (Podelitev pravic) in Prilogo II k temu sporazumu;

2. „Sporazum“ pomeni ta sporazum, njegove priloge in vse spremembe Sporazuma;

3. „zračni prevoz“ pomeni javni prevoz potnikov, prtljage, tovora in pošte z zrakoplovom, ločeno ali skupaj, ki je na voljo za plačilo ali najem ter v izogib dvomom vključuje redni in izredni (čarterski) zračni prevoz ter zračni prevoz tovora;

4. „letalski prevoznik“ pomeni družbo ali podjetje z veljavno operativno licenco ali enakovrednim dovoljenjem;

5. „pristojni organi“ pomenijo vladne agencije ali javne organe, ki so pristojni za upravne naloge na podlagi tega sporazuma;

6. „družbe ali podjetja“ pomenijo subjekte, ustanovljene po civilnem ali gospodarskem pravu, vključno z zadrugami, in druge pravne osebe javnega ali zasebnega prava, razen nepridobitnih;

7. „Konvencija“ pomeni Konvencijo o mednarodnem civilnem letalstvu, ki je bila na voljo za podpis 7. decembra 1944 v Čikagu in vključuje:

   (a) vsako spremembo, ki je začela veljati v skladu s členom 94(a) Konvencije in so jo ratificirale Ukrajina in država članica EU ali države članice EU,

   ter

   (b) vsako prilogo ali spremembo priloge, sprejeto v skladu s členom 90 Konvencije, če se taka priloga ali sprememba kadar koli uporabi za Ukrajino in državo članico EU ali države članice EU, kot je ustrezno v posameznem primeru;

8. „Sporazum ECAA“ pomeni večstranski sporazum med Evropsko skupnostjo in njenimi državami članicami, Republiko Albanijo, Bosno in Hercegovino, Republiko Hrvaško, Nekdanjo jugoslovansko republiko

Makedonijo, Republiko Islandijo, Republiko Črno goro, Kraljevino Norveško, Republiko Srbijo in Začasno upravo misije Združenih narodov na Kosovu[1] o vzpostavitvi skupnega evropskega zračnega prostora;

9. „EASA“ pomeni Evropsko agencijo za varnost v letalstvu, ustanovljeno v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES;

10. „dejanski nadzor“ pomeni odnos, vzpostavljen s pravicami, pogodbami ali drugimi sredstvi, ki posamezno ali skupaj ob upoštevanju dejstev ali zakonov dajejo možnost za izvajanje neposrednega ali posrednega odločilnega vpliva na podjetje, zlasti s:

(a) pravico do uporabe celotnega premoženja ali dela premoženja podjetja;

(b) pravicami ali pogodbami, ki zagotavljajo odločilen vpliv na sestavo, glasovanje ali odločitve organov podjetja ali kako drugače zagotavljajo odločilen vpliv na vodenje poslovanja podjetja;

11. „dejanski regulativni nadzor“ pomeni, da pristojni organ za izdajanje dovoljenj pogodbenice, ki je letalskemu prevozniku izdal operativno licenco ali dovoljenje, stalno preverja, ali ta letalski prevoznik izpolnjuje veljavna merila za opravljanje storitev mednarodnega zračnega prevoza, na podlagi katerih je bila izdana operativna licenca ali dovoljenje, v skladu z zadevnimi nacionalnimi zakoni in predpisi, medtem ko v zvezi z varnostjo in varovanjem pristojni organ vzdržuje ustrezen nadzor vsaj v skladu s standardi organizacije ICAO;

12. „Pogodbi EU“ pomenita Pogodbo o Evropski uniji in Pogodbo o delovanju Evropske unije;

13. „država članica EU“ pomeni državo članico Evropske unije;

14. „sposobnost“ pomeni, ali je letalski prevoznik sposoben opravljati mednarodni letalski prevoz, tj. ali ima zadostne finančne zmožnosti in

[1] To poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova.

ustrezno strokovno znanje ter je pripravljen ravnati v skladu z zakoni, predpisi in zahtevami, ki urejajo delovanje teh storitev;

15. „pravica pete svoboščine“ pomeni pravico ali ugodnost, ki jo ena država („država podeljevalka“) podeli letalskim prevoznikom druge države („država prejemnica“) za zagotavljanje storitev v mednarodnem zračnem prevozu med ozemljem države podeljevalke in ozemljem tretje države, pod pogojem, da takšne storitve izvirajo z ozemlja države prejemnice ali se tam končajo;

16. „celotni stroški“ pomenijo stroške zagotavljanja storitev zračnega prevoza in razumne upravne režijske stroške ter, če je to ustrezno, vse pristojbine, ki so odraz okoljskih stroškov in se uporabljajo brez razlikovanja glede na državljanstvo;

17. „ICAO“ pomeni Mednarodno organizacijo civilnega letalstva, ustanovljeno v skladu s Konvencijo;

18. „mednarodni zračni prevoz“ pomeni zračni prevoz med kraji v vsaj dveh državah;

19. „intermodalni prevoz“ pomeni javni prevoz potnikov, prtljage, tovora in pošte z zrakoplovom in eno ali več vrstami površinskega prevoza, ločeno ali v kombinaciji, za plačilo ali najem;

20. „ukrep“ pomeni vsak ukrep pogodbenice, bodisi v obliki zakona, predpisa, pravila, postopka, sklepa, upravnega ukrepa bodisi v kateri koli drugi obliki;

21. „državljan“ pomeni:

(a) vsako osebo z ukrajinskim državljanstvom v primeru Ukrajine ali državljanstvom države članice EU v primeru Evropske unije in njenih držav članic ali

(b) vsak pravni subjekt, (i) ki je v neposredni ali večinski lasti in ga ves čas dejansko nadzirajo osebe ali subjekti z ukrajinskim državljanstvom v primeru Ukrajine ali osebe ali subjekti z državljanstvom države članice EU ali ene od držav, ki so navedene v Prilogi V, v primeru Evropske unije in njenih držav članic ter (ii) katerega glavni kraj poslovanja je v Ukrajini v primeru Ukrajine ali v državi članici v primeru Evropske unije in njenih držav članic;

22. „državljanstvo“, kadar se nanaša na letalskega prevoznika, pomeni, da letalski prevoznik izpolnjuje zahteve glede vprašanj, kot so lastništvo, dejanski nadzor in glavni kraj poslovanja;

23. „operativna licenca“ pomeni:

(a) v primeru Evropske unije in njenih držav članic dovoljenje, ki ga podeli pristojni organ za izdajanje dovoljenj družbi ali podjetju za opravljanje storitev zračnega prevoza na podlagi ustrezne zakonodaje EU, in

(b) v primeru Ukrajine licenco za zračni prevoz potnikov in/ali tovora, podeljeno na podlagi ustrezne zakonodaje Ukrajine;

24. „cena“ pomeni:

(a) „letalske prevoznine“, ki se plačajo letalskim prevoznikom ali njihovim zastopnikom ali drugim prodajalcem kart za letalski prevoz potnikov in prtljage, ter kakršne koli pogoje, pod katerimi te cene veljajo, vključno s plačili in pogoji, ki so ponujeni agenciji in drugim pomožnim službam, ter

(b) „tarife zračnega prevoza“, ki se plačajo za prevoz pošte in tovora, ter pogoje, pod katerimi te cene veljajo, vključno s plačili in pogoji, ki so ponujeni agenciji in drugim pomožnim službam.

Ta opredelitev zajema, če je to ustrezno, površinski prevoz v povezavi z mednarodnim zračnim prevozom ter pogoje, ki veljajo za njuno uporabo;

25. „Sporazum o partnerstvu in sodelovanju“ pomeni Sporazum o partnerstvu in sodelovanju med Evropskimi skupnostmi in njenimi državami članicami ter Ukrajino, podpisan 14. junija 1994 v Luxembourgu, in vse nadaljnje instrumente;

26. „glavni kraj poslovanja“ pomeni glavno upravo ali registrirani sedež letalskega prevoznika, na katerem se izvajajo glavne finančne naloge in operativni nadzor letalskega prevoznika, vključno z upravljanjem stalne plovnosti;

27. „obveznost javne službe“ pomeni vse obveznosti, ki jih imajo letalski prevozniki, da na določeni progi zagotovijo minimalno opravljanje rednih letalskih prevozov, ki izpolnjujejo ustaljene standarde neprekinjenosti, rednosti, določanja cen in minimalne zmogljivosti, ki jih letalski prevozniki ne bi prevzeli, če bi upoštevali samo svoje poslovne interese. Zadevna pogodbenica lahko letalskemu prevozniku izplača nadomestilo za izpolnjevanje obveznosti javne službe;

28. „SESAR“ pomeni program za raziskave upravljanja zračnega prometa enotnega evropskega neba, ki je tehnološki element enotnega evropskega neba, katerega cilj je, da EU do leta 2020 zagotovi zmogljivo

infrastrukturo kontrole zračnega prometa, ki bi omogočila varen in okolju prijazen razvoj zračnega prevoza;

29. „subvencija“ pomeni vsak finančni prispevek, ki ga zagotovi javni organ ali regionalna javna organizacija ali druga javna organizacija, tj. če:

(a) praksa vlade ali regionalnega javnega organa ali druge javne organizacije vključuje neposreden prenos sredstev, kot so nepovratna sredstva, posojila ali infuzije lastniškega kapitala, potencialen neposreden prenos sredstev na podjetje, prevzem obveznosti podjetja, kot so garancije za posojila, kapitalski vložki, lastništvo, zaščita pred bankrotom ali zavarovanje;

(b) se vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija odreče plačilu sicer obveznih dajatev, če jih ne izterja ali če jih nepravično zmanjša;

(c) vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija zagotovi blago ali storitve, ki ne spadajo v opredelitev splošne infrastrukture, ali kupi blago ali storitve ali

(d) vlada ali regionalni organ ali druga javna organizacija izvrši plačila v mehanizem za financiranje ali za izvedbo ene ali več nalog take vrste, kot so prikazane v točkah (a), (b) in (c), ki so običajno v pristojnosti vlade, pooblasti zasebni organ ali mu odredi tako izvedbo, pri čemer se ta v praksi ne razlikuje od dejavnosti, ki jo sicer opravljajo vlade;

in če je s tem dodeljena ugodnost;

30. „pogodbenici“ pomenita na eni strani Evropsko unijo ali njene države članice ali Evropsko unijo in njene države članice v skladu z njihovimi zadevnimi pristojnostmi ter na drugi strani Ukrajino;

31. „ozemlje“ za Ukrajino pomeni kopenska območja in teritorialne vode v njeni suverenosti ter za Evropsko unijo kopenska območja (celino in otoke), notranje vode in teritorialno morje, kjer se uporabljata Pogodba o Evropski uniji in Pogodba o delovanju Evropske unije pod pogoji, določenimi v navedenih pogodbah in vsakem nadaljnjem instrumentu. Uporaba tega sporazuma za gibraltarsko letališče ne posega v pravni položaj Kraljevine Španije in Združenega kraljestva v zvezi s sporom glede suverenosti nad ozemljem, na katerem je letališče. To uporabo določa uporaba zakonodaje Unije za gibraltarsko letališče. Ukrajino se obvesti o obsegu te uporabe;

32. „Sporazum o tranzitu“ pomeni Sporazum o tranzitu v mednarodnem zračnem prevozu, podpisan 7. decembra 1944 v Čikagu, in

33. „pristojbina za uporabnike“ pomeni pristojbino, ki jo pristojni organ zaračuna letalskim prevoznikom ali jo dovoli za to, da se zrakoplovom, njihovim posadkam, potnikom, tovoru in pošti dovoli uporaba objektov in storitev, povezanih z zračno plovbo (vključno v primeru preletov), kontrolo zračnega prometa ter varnostjo letališč in letalstva.

ČLEN 3

IZVAJANJE SPORAZUMA

1. Pogodbenici sprejmeta vse ustrezne ukrepe, splošne ali posebne, za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz tega sporazuma, in se vzdržita vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev tega sporazuma.

2. Izvajanje zgoraj navedenih ukrepov ne posega v pravice in obveznosti katere koli pogodbenice, ki izhajajo iz njenega sodelovanja v mednarodnih organizacijah in/ali pri mednarodnih sporazumih, zlasti Konvenciji in Sporazumu o tranzitu.

3. Pri uporabi načel iz odstavka 1 tega člena pogodbenici:

   (a) v okviru tega sporazuma odpravita vse enostranske, upravne, tehnične ali druge ukrepe, ki bi lahko posredno omejevali opravljanje storitev zračnega prevoza na podlagi tega sporazuma ali imeli diskriminacijske učinke na le-to, in

   (b) v okviru tega sporazuma ne izvajata upravnih, tehničnih ali zakonodajnih ukrepov, katerih učinek bi lahko bila diskriminacija državljanov ali družb ali podjetij druge pogodbenice pri zagotavljanju storitev na podlagi tega sporazuma.

ČLEN 4

PREPOVED DISKRIMINACIJE

V okviru tega sporazuma in brez poseganja v katere koli posebne določbe Sporazuma je prepovedana vsaka diskriminacija na podlagi državljanstva.

NASLOV II

REGULATIVNO SODELOVANJE

ČLEN 5

SPLOŠNA NAČELA REGULATIVNEGA SODELOVANJA

1. Pogodbenici sodelujeta na vse mogoče načine, da bi zagotovili postopno vključevanje zahtev in standardov iz aktov Evropske unije, navedenih v Prilogi I k temu Sporazumu, v zakonodajo Ukrajine in izvajanje teh določb s strani Ukrajine na podlagi:

   (a) rednih posvetovanj v okviru skupnega odbora iz člena 29 (Skupni odbor) tega sporazuma o razlagi zakonodaje EU iz odstavka 1 tega člena v zvezi varnostjo in varovanjem v letalstvu, upravljanjem zračnega prometa, varstvom okolja, dostopom do trga in s tem povezanimi vprašanji, socialnimi zadevami, varstvom potrošnikov in drugimi področji, za katera se uporablja Sporazum;

   (b) zagotavljanja ustrezne pomoči na posebnih področjih, ki jih opredelita pogodbenici;

   (c) posvetovanj in izmenjave informacij o novi zakonodaji v skladu s členom 15 (Nova zakonodaja) tega sporazuma.

2. Ukrajina sprejme potrebne ukrepe za vključitev zahtev in standardov iz aktov Evropske unije, navedenih v Prilogi I k temu sporazumu, v pravni sistem Ukrajine in njihovo izvajanje v skladu s prehodno ureditvijo, določeno v členu 33 (Prehodna ureditev) in v s tem povezani Prilogi III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici nemudoma druga drugo obvestita o svojih organih, pristojnih na področju nadzora varnosti, plovnosti, izdajanja licenc za letalske prevoznike, letaliških zadev, varovanja v letalstvu, upravljanja zračnega prometa, preiskav nesreč in incidentov ter določitve pristojbin za zračno plovbo in letaliških pristojbin, prek skupnega odbora iz člena 29 (Skupni odbor) tega sporazuma.

ČLEN 6

SKLADNOST Z ZAKONI IN DRUGIMI PREDPISI

1. Zakoni in drugi predpisi ene pogodbenice, ki se na njenem ozemlju uporabljajo za prihod zrakoplova, ki opravlja zračni prevoz, na njeno ozemlje in odhod z njega ali za upravljanje in navigacijo zrakoplova, veljajo tudi za letalske prevoznike druge pogodbenice, ki vstopajo na ozemlje prve pogodbenice, so na njem ali odhajajo z njega.

2. Zakoni in drugi predpisi ene pogodbenice, ki se uporabljajo za prihod potnikov, posadk ali tovora na zrakoplovu na njeno ozemlje, zadrževanje na njem in odhod z njega (vključno s predpisi v zvezi z vstopom, mejno kontrolo, imigracijo, potnimi listinami, carino in karanteno ali za pošto s poštnimi predpisi), veljajo tudi za potnike, posadke ali tovor letalskih

prevoznikov druge pogodbenice, ki vstopajo na ozemlje prve pogodbenice, so na njem ali odhajajo z njega.

ČLEN 7

VARNOST V LETALSTVU

1. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi z varnostjo v letalstvu in je določena v delu C Priloge I k temu sporazumu, pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

2. Ukrajina ob nadaljnjem izvajanju funkcij in nalog države načrtovanja, proizvodnje, registracije in upravljavca, kot je določeno s Konvencijo, v svojo zakonodajo vključi zahteve in standarde iz odstavka 1 tega člena ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici sodelujeta za zagotovitev, da Ukrajina učinkovito izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 1 tega člena. Ukrajina je zato od datuma začetka veljavnosti tega sporazuma kot opazovalka vključena v delo agencije EASA, kot je določeno v Prilogi VI k temu sporazumu.

4. Za zagotovitev izvajanja dogovorjenih storitev iz člena 16(1)(a), (b), (c) in (d) (Podelitev pravic) tega sporazuma vsaka pogodbenica prizna veljavnost spričeval o plovnosti, spričeval o usposobljenosti in dovoljenj, ki jih izda ali potrdi druga pogodbenica in so še veljavna, pod pogojem, da so bile zahteve za taka spričevala ali dovoljenja vsaj enake minimalnim standardom, ki se lahko določijo po Konvenciji.

5. O priznanju spričeval, ki jih je izdala Ukrajina in so navedena v oddelku I Priloge IV k temu sporazumu, s strani držav članic EU se odloči v skladu z določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

6. Pogodbenici sodelujeta pri približevanju sistemov certificiranja na področju začetne in stalne plovnosti.

7. Pogodbenici zagotovita, da zrakoplov, ki je registriran v eni pogodbenici in za katerega obstaja sum o neskladnosti z mednarodnimi letalskimi varnostnimi standardi, določenimi v skladu s Konvencijo, ter ki pristaja na letališčih, odprtih za mednarodni zračni prevoz, na ozemlju druge pogodbenice, na ploščadi pregledajo pristojni organi te druge pogodbenice, in sicer notranjost in zunanjost zrakoplova, da bi preverili veljavnost dokumentov zrakoplova in njegove posadke ter vidno stanje zrakoplova in njegove opreme.

8. Pogodbenici si izmenjujeta informacije, med drugim o kakršnih koli ugotovitvah pri inšpekcijskih pregledih na ploščadi, opravljenih z ustreznimi sredstvi v skladu z odstavkom 7 tega člena.

9. Pristojni organi ene pogodbenice lahko kadar koli zahtevajo posvetovanja s pristojnimi organi druge pogodbenice o varnostnih standardih, ki jih vzdržuje druga pogodbenica, tudi na področjih, ki niso zajeta z akti iz Priloge I k temu sporazumu, ali o ugotovitvah pri inšpekcijskih pregledih na ploščadi. Taka posvetovanja se opravijo v tridesetih (30) dneh po predložitvi zahteve.

10. Nobena določba tega sporazuma ne omejuje pristojnosti pogodbenice za sprejetje vseh ustreznih in takojšnjih ukrepov, kadar ugotovi, da obstaja možnost, da zrakoplov, proizvod ali delovanje:

(a) ne izpolnjuje minimalnih standardov, določenih v skladu s Konvencijo, ali zahtev in standardov, določenih v delu C Priloge I k temu sporazumu, odvisno od tega, kaj se uporablja;

(b) na podlagi inšpekcijskega pregleda iz odstavka 7 tega člena vzbuja resno zaskrbljenost, da zrakoplov ali operacije zrakoplova niso v skladu z minimalnimi standardi, določenimi v skladu s Konvencijo, ali zahtevami in standardi, določenimi v delu C Priloge I k temu sporazumu, odvisno od tega, kaj se uporablja, ali

(c) vzbuja resno zaskrbljenost, da se minimalni standardi, določeni v skladu s Konvencijo, ali zahteve in standardi, določeni v delu C Priloge I k temu sporazumu, odvisno od tega, kaj se uporablja, premalo učinkovito vzdržujejo ali izvajajo.

11. Če pogodbenica ukrepa v skladu z odstavkom 10 tega člena, o tem ukrepu nemudoma obvesti pristojne organe druge pogodbenice in navede razloge za ukrep.

12. Če se izvajanje ukrepov, sprejetih na podlagi odstavka 10 tega člena, ne prekine, čeprav zanje ni več razloga, lahko katera koli pogodbenica zadevo predloži skupnemu odboru.

13. Zadevna pogodbenica vse spremembe nacionalne zakonodaje v zvezi s statusom pristojnih organov Ukrajine ali katerega koli pristojnega organa držav članic EU nemudoma sporoči drugim pogodbenicam.

ČLEN 8

VAROVANJE V LETALSTVU

1. Ukrajina v svojo zakonodajo vključi določbe iz dela II dokumenta 30 ECAC (Evropska konferenca civilnega letalstva) ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu. V okviru ocen iz odstavka 2 člena 33 (Prehodna ureditev) tega sporazuma lahko inšpektorji Evropske komisije kot opazovalci sodelujejo pri inšpekcijskih pregledih, ki jih izvajajo ukrajinski pristojni organi na letališčih na ozemlju Ukrajine, v skladu z mehanizmom, o katerem se dogovorita pogodbenici. Ta sporazum ne posega v pravice in obveznosti Ukrajine in držav članic EU na podlagi določb Priloge 17 h Konvenciji.

2. Zagotavljanje varnosti za civilne zrakoplove, njihove potnike in posadko je temeljni predpogoj za opravljanje storitev mednarodnega zračnega prevoza, zato pogodbenici ponovno potrjujeta svoje obveznosti druga do druge glede zagotavljanja varovanja civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja in zlasti svoje obveznosti v skladu s Konvencijo, Konvencijo o kaznivih dejanjih in nekaterih drugih dejanjih, storjenih na letalih, podpisano v Tokiu 14. septembra 1963, Konvencijo o zatiranju nezakonite ugrabitve zrakoplovov, podpisano v Haagu 16. decembra 1970, Konvencijo o zatiranju nezakonitih dejanj zoper varnost civilnega letalstva, podpisano v Montrealu 23. septembra 1971, Protokolom o zatiranju nezakonitih nasilnih dejanj na letališčih za mednarodno civilno letalstvo, podpisanim v Montrealu 24. februarja 1988, in Konvencijo o označevanju plastičnih razstreliv zaradi njihovega odkrivanja, podpisano v Montrealu 1. marca 1991, če sta obe pogodbenici teh konvencij, ter v skladu z vsemi drugimi konvencijami in protokoli v zvezi z varnostjo civilnega letalstva, katerih članici sta obe pogodbenici.

3. Pogodbenici na zahtevo druga drugi zagotovita vso potrebno pomoč, da bi preprečili nezakonite ugrabitve civilnih zrakoplovov in druga nezakonita dejanja zoper varnost takih zrakoplovov, njihovih potnikov in posadke, letališč, navigacijskih naprav ter vsako drugo ogrožanje varnosti civilnega letalstva.

4. Pogodbenici v medsebojnih odnosih ravnata v skladu s standardi varovanja v letalstvu in, če jih uporabljata, v skladu s priporočenimi praksami, ki jih je organizacija ICAO določila v prilogah h Konvenciji, če te določbe o varovanju veljajo za pogodbenici. Pogodbenici od letalskih družb, ki so vpisane v njunih registrih ali imajo glavni kraj poslovanja ali stalni naslov na njunih ozemljih, ter od upravljavcev

letališč na svojih ozemljih zahtevata, da delujejo v skladu s takimi predpisi o varovanju v letalstvu.

5. Vsaka pogodbenica zagotavlja, da se na njenem ozemlju učinkovito izvajajo ukrepi za varovanje civilnega letalstva pred dejanji nezakonitega vmešavanja, ki vključujejo, vendar niso omejeni na varnostne preglede potnikov, ročne in oddane prtljage ter varnostne kontrole tovora in pošte pred vkrcavanjem ali natovarjanjem zrakoplova ter varnostne kontrole zalog za oskrbo med letom in oskrbo na letališču ter kontrole dostopa in varnostne preglede oseb, ki niso potniki, pri vstopu na varnostna območja omejenega gibanja. Ti ukrepi se po potrebi prilagajajo, da bi se odpravile šibke točke in obravnavale grožnje v civilnem letalstvu. Pogodbenici soglašata, da se lahko od njunih letalskih prevoznikov zahteva spoštovanje predpisov o varovanju v letalstvu iz odstavka 4 tega člena, ki jih zahteva druga pogodbenica za vstop na ozemlje, izstop z njega ali dokler so zrakoplovi na ozemlju te druge pogodbenice.

6. Pogodbenici pozitivno odobrita vsako zahtevo druge pogodbenice za uvedbo razumnih posebnih varnostnih ukrepov zaradi določene grožnje. Razen kadar v izrednih razmerah to ni mogoče, ena pogodbenica drugo pogodbenico predhodno obvesti o nameravani uvedbi posebnih varnostnih ukrepov, ki bi lahko imeli znatni finančni ali operativni učinek na storitve zračnega prevoza, zagotovljene na podlagi tega sporazuma. Vsaka pogodbenica lahko zahteva sestanek skupnega odbora zaradi razpravljanja o teh varnostnih ukrepih, kot je določeno v členu 29 (Skupni odbor) tega sporazuma.

7. Ob nezakoniti ugrabitvi ali grožnji ugrabitve civilnega zrakoplova ali drugih nezakonitih dejanjih proti varnosti takega zrakoplova, njegovih potnikov in posadke, letališč ali letalskih navigacijskih naprav, pogodbenici pomagata druga drugi, s tem da poskrbita za komuniciranje in druge ustrezne ukrepe, da bi se tak dogodek ali grožnja čim hitreje in varno končala.

8. Vsaka pogodbenica sprejme vse ukrepe, ki se ji zdijo izvedljivi za zagotovitev, da se zrakoplov, ki je ugrabljen ali izpostavljen drugim dejanjem nezakonitega vmešavanja in je na tleh na njenem ozemlju, tam zadrži, razen če je njegov odhod nujen zaradi prevladujoče dolžnosti varovanja človeških življenj. Kadar je to mogoče, se taki ukrepi sprejmejo na podlagi skupnih posvetovanj.

9. Ko ima ena pogodbenica razlog za utemeljen sum, da je druga pogodbenica kršila določbe o varovanju v letalstvu iz tega člena, lahko ta pogodbenica zahteva takojšnja posvetovanja z drugo pogodbenico.

10. Brez poseganja v člen 19 (Zavrnitev, preklic, začasna ukinitev ali omejitev dovoljenj za opravljanje prevozov ali tehničnih dovoljenj) tega

sporazuma je neuspela sklenitev zadovoljivega sporazuma v petnajstih (15) dneh od datuma take zahteve razlog za zadržanje, preklic, omejitev ali določitev pogojev glede dovoljenja za opravljanje prevoza enega ali več letalskih prevoznikov takšne druge pogodbenice.

11. Kadar je potrebno zaradi neposredne in izjemne grožnje, lahko pogodbenica sprejme začasen ukrep pred iztekom petnajstih (15) dni.

12. Izvajanje vsakega ukrepa, sprejetega v skladu z odstavkom 10 ali 11 tega člena, se ustavi, ko druga pogodbenica ravna v skladu z vsemi določbami tega člena.

ČLEN 9

UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROMETA

1. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi z upravljanjem zračnega prometa in je določena v delu B Priloge I k temu sporazumu, pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

2. Ukrajina v svojo zakonodajo vključi zahteve in standarde iz odstavka 1 tega člena ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici sodelujeta na področju upravljanja zračnega prometa za zagotovitev, da Ukrajina učinkovito izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 1 tega člena, in za razširitev enotnega evropskega neba na Ukrajino, da bi izboljšali sedanje varnostne standarde in splošno učinkovitost splošnega zračnega prometa v Evropi, dosegli največje kapacitete kontrole zračnega prometa in čim manjše zamude ter povečali okoljsko učinkovitost.

4. Zato je Ukrajina od datuma začetka veljavnosti Sporazuma kot opazovalka vključena v Odbor za enotno evropsko nebo, ukrajinski pristojni subjekti in/ali organi pa se povežejo na nediskriminatorni podlagi prek ustreznega usklajevanja v zvezi s programom SESAR v skladu z zadevno zakonodajo.

5. Skupni odbor je odgovoren za opazovanje in krepitev sodelovanja na področju upravljanja zračnega prometa.

6. Da bi olajšali izvajanje zakonodaje glede enotnega evropskega neba:

   (a) Ukrajina sprejme potrebne ukrepe za prilagoditev svoje institucionalne strukture za upravljanje zračnega prometa enotnemu evropskemu nebu in

(b) Evropska unija olajša sodelovanje Ukrajine v operativnih dejavnostih na področju navigacijskih služb zračnega prometa, zračnega prostora in interoperabilnosti, ki izhajajo iz enotnega evropskega neba.

7. Ta sporazum ne posega v pravice in obveznosti Ukrajine na podlagi Konvencije in veljavnih regionalnih sporazumov o zračnem prometu, ki jih je odobril svet organizacije ICAO. Po začetku veljavnosti tega sporazuma bi moral biti vsak nadaljnji regionalni sporazum v skladu z njegovimi določbami.

8. Za ohranitev visoke stopnje varnosti, da se čim bolj povečata zmogljivost zračnega prostora in učinkovitost upravljanja zračnega prometa, ter ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu, Ukrajina organizira zračni prostor v njeni pristojnosti v skladu z zahtevami EU glede vzpostavitve funkcionalnih blokov zračnega prostora, kot je navedeno v delu B Priloge I k temu sporazumu.

   Pogodbenici sodelujeta pri proučitvi morebitne vključitve zračnega prostora v pristojnosti Ukrajine v funkcionalni blok zračnega prostora v skladu z zakonodajo EU in ob upoštevanju operativnih koristi take vključitve.

9. O priznanju zadevnih spričeval, ki jih je izdala Ukrajina in so navedena v oddelku 2 Priloge IV k temu sporazumu, s strani držav članic EU se odloči v skladu z določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

ČLEN 10

OKOLJE

1. Pogodbenici priznavata pomen varstva okolja pri razvoju in izvajanju letalske politike. Pogodbenici potrjujeta, da je potrebno učinkovito globalno, regionalno, nacionalno in/ali lokalno ukrepanje za zmanjšanje vpliva civilnega letalstva na okolje.

2. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi z okoljem in je določena v delu D Priloge I k temu sporazumu, pod pogoji, določenimi v nadaljevanju.

3. Ukrajina v svojo zakonodajo vključi zahteve in standarde iz odstavka 2 tega člena ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

4. Pogodbenici sodelujeta za zagotovitev, da Ukrajina učinkovito izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 2 tega člena, ter priznavata pomen sodelovanja in, v okviru večstranskih razprav, pomen proučevanja in zmanjševanja vplivov

letalstva na okolje ter zagotavljanja popolne skladnosti ukrepov za omilitev vplivov s cilji tega sporazuma.

5. Nobena določba tega sporazuma ne omejuje pristojnosti pristojnih organov pogodbenice za sprejetje vseh ustreznih ukrepov, da bi preprečili ali drugače obravnavali vplive zračnega prevoza na okolje, če se taki ukrepi uporabljajo brez razlikovanja na podlagi državljanstva ter niso v nasprotju s pravicami in obveznostmi pogodbenic na podlagi mednarodnega prava.

ČLEN 11

VARSTVO POTROŠNIKOV

1. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi z varstvom potrošnikov in je določena v delu F Priloge I k temu sporazumu.

2. Ukrajina v svojo zakonodajo vključi zahteve in standarde iz odstavka 1 tega člena ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici sodelujeta za zagotovitev, da Ukrajina učinkovito izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 1 tega člena.

4. Pogodbenici sodelujeta tudi za zagotovitev varstva pravic potrošnikov, ki izhajajo iz tega sporazuma.

ČLEN 12

INDUSTRIJSKO SODELOVANJE

1. Pogodbenici si prizadevata za okrepitev industrijskega sodelovanja, zlasti z:

   (i) razvojem poslovnih vezi med letalskimi proizvajalci obeh strani;

   (ii) spodbujanjem in razvojem skupnih projektov, namenjenih trajnostnemu razvoju sektorja zračnega prevoza, vključno z njegovo infrastrukturo;

   (iii) tehničnim sodelovanjem za izvajanje standardov EU;

   (iv) spodbujanjem priložnosti za letalske proizvajalce in načrtovalce ter

   (v) spodbujanjem naložb v okviru tega sporazuma.

2. Ta sporazum ne posega v obstoječe tehnične in industrijske standarde v Ukrajini za proizvodnjo zrakoplovov in njihovih sestavnih delov, ki niso zajeti v Prilogi I k temu sporazumu.

3. Skupni odbor spremlja in olajšuje industrijsko sodelovanje.

ČLEN 13

RAČUNALNIŠKI SISTEMI REZERVACIJ

1. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi z računalniški sistemi rezervacij in je navedena v delu G Priloge I k temu sporazumu. Pogodbenici zagotovita prost dostop sistemov računalniških rezervacij ene pogodbenice do trga druge pogodbenice.

2. Ukrajina v svojo zakonodajo vključi zahteve in standarde iz odstavka 1 tega člena ter jih učinkovito izvaja v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici sodelujeta za zagotovitev, da Ukrajina izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 1 tega člena.

ČLEN 14

SOCIALNI VIDIKI

1. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu pogodbenici ravnata v skladu s svojo zadevno zakonodajo, ki se nanaša na zahteve in standarde v zvezi socialnimi vidiki in je navedena v delu E Priloge I k temu sporazumu.

2. Ukrajina sprejme potrebne ukrepe, da bi v svojo zakonodajo vključila zahteve in standarde iz odstavka 1 tega člena ter jih učinkovito izvajala v skladu s prehodnimi določbami iz Priloge III k temu sporazumu.

3. Pogodbenici sodelujeta za zagotovitev, da Ukrajina izvaja svojo zakonodajo, sprejeto za vključitev zahtev in standardov iz odstavka 1 tega člena.

ČLEN 15

NOVA ZAKONODAJA

1. Ta sporazum ne posega v pravico pogodbenic, da ob spoštovanju načela nediskriminacije ter določb tega člena in člena 4 (Prepoved

diskriminacije) tega sporazuma enostransko sprejemata novo zakonodajo ali spreminjata obstoječo zakonodajo na področju zračnega prevoza ali s tem povezanem področju iz Priloge I k temu sporazumu.

2. Če ena od pogodbenic proučuje možnost sprejetja nove zakonodaje v okviru tega sporazuma ali spremembe svoje zakonodaje, o tem obvesti drugo pogodbenico. Na zahtevo katere koli od pogodbenic se v skupnem odboru v dveh mesecih po zahtevi izmenjajo mnenja o posledicah takšne nove zakonodaje ali spremembe za pravilno delovanje tega sporazuma.

3. Skupni odbor:

   (a) sprejme odločitev o spremembi Priloge I k temu sporazumu, tako da se vanjo, če je to potrebno na podlagi vzajemnosti, vključi zadevna nova zakonodaja ali sprememba, ali

   (b) sprejme odločitev, s katero potrdi, da je treba zadevno novo zakonodajo ali spremembo šteti za skladno s tem sporazumom, ali

   (c) priporoči kakršne koli druge ukrepe, ki jih je treba sprejeti v razumnem roku za zagotovitev pravilnega delovanja tega sporazuma.

NASLOV III

GOSPODARSKE DOLOČBE

ČLEN 16

PODELITEV PRAVIC

1. Vsaka pogodbenica v skladu s prilogama II in III k temu sporazumu drugi pogodbenici podeli naslednje pravice pri opravljanju mednarodnega zračnega prevoza s strani letalskih prevoznikov druge pogodbenice:

   (a) pravico do preleta njenega ozemlja brez pristanka;

   (b) pravico do pristankov na njenem ozemlju za vse namene, ki ne pomenijo vkrcanja ali izkrcanja potnikov, prtljage, tovora in/ali pošte v zračnem prevozu (za nekomercialne namene);

   (c) med opravljanjem dogovorjene storitve na določeni progi pravico do pristankov na njenem ozemlju za vkrcanje in izkrcanje potnikov, tovora in/ali pošte v mednarodnem prevozu, ločeno ali skupaj, ter

   (d) pravice, ki so drugače določene v tem sporazumu.

2. Nobena določba tega sporazuma letalskim prevoznikom Ukrajine ne podeljuje pravice, da za plačilo na ozemlju katere koli države članice EU vkrcajo potnike, prtljago, tovor in/ali pošto za prevoz do drugega kraja na ozemlju te države članice.

ČLEN 17

DOVOLJENJE ZA OPRAVLJANJE PREVOZOV IN TEHNIČNO DOVOLJENJE

Ko pristojni organi ene pogodbenice od letalskega prevoznika druge pogodbenice prejmejo zahtevek za izdajo dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehničnega dovoljenja, ki mora biti predložen v obliki in na način, kot sta predpisana za dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehnična dovoljenja, po najkrajšem postopku podelijo ustrezna dovoljenja, pod pogojem, da:

(a) v primeru ukrajinskega letalskega prevoznika:

- ima letalski prevoznik svoj glavni kraj poslovanja v Ukrajini in veljavno operativno licenco v skladu z veljavno zakonodajo Ukrajine in
- Ukrajina izvaja in vzdržuje dejanski regulativni nadzor letalskega prevoznika in je ustrezni pristojni organ jasno opredeljen ter
- je letalski prevoznik neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti in pod dejanskim nadzorom Ukrajine in/ali njenih državljanov, razen če ni drugače določeno na podlagi člena 20 (Naložbe v letalske prevoznike) tega sporazuma;

(b) v primeru letalskega prevoznika Evropske unije:

- ima letalski prevoznik svoj glavni kraj poslovanja na ozemlju države članice EU na podlagi Pogodb EU in veljavno operativno licenco v skladu z veljavno zakonodajo Evropske unije in
- država članica, ki je pristojna za izdajo spričevala letalskega prevoznika, izvaja in vzdržuje dejanski regulativni nadzor letalskega prevoznika in je ustrezni pristojni organ jasno opredeljen ter
- je letalski prevoznik neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti in pod dejanskim nadzorom držav članic EU in/ali njihovih državljanov ali drugih držav iz Priloge V in/ali njihovih državljanov, razen če ni drugače določeno na podlagi člena 20 (Naložbe v letalske prevoznike) tega sporazuma;

(c) letalski prevoznik izpolnjuje pogoje, predpisane v zakonih in drugih predpisih iz člena 6 (Skladnost z zakoni in drugimi predpisi) Sporazuma, ter

(d) se ohranjajo in uporabljajo določbe iz členov 7 (Varnost v letalstvu) in 8 (Varovanje v letalstvu) tega sporazuma.

ČLEN 18

VZAJEMNO PRIZNAVANJE REGULATIVNIH UGOTOVITEV V ZVEZI S FINANČNO SPOSOBNOSTJO IN DRŽAVLJANSTVOM LETALSKEGA PREVOZNIKA

1. Ko pristojni organi ene pogodbenice od letalskega prevoznika druge pogodbenice prejmejo zahtevek za izdajo dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehničnega dovoljenja, ti priznajo vsako ugotovitev o finančni sposobnosti in/ali državljanstvu, ki jo sprejmejo pristojni organi druge pogodbenice v zvezi z zadevnim letalskim prevoznikom, kot če bi tako ugotovitev sprejeli njeni pristojni organi, in takih zadev nadalje ne obravnavajo, razen v primeru, kot je določen v nadaljevanju.

2. Če imajo pristojni organi pogodbenice prejemnice, potem ko od letalskega prevoznika prejmejo zahtevek za izdajo dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehničnega dovoljenja ali potem ko podelijo tako dovoljenje za opravljanje prevozov ali tehnično dovoljenje, kljub ugotovitvi pristojnih organov druge pogodbenice določen razlog za pomislek, da pogoji iz člena 17 (Dovoljenje za opravljanje prevozov in tehnično dovoljenje) tega sporazuma za podelitev ustreznih dovoljenj za opravljanje prevozov ali tehničnih dovoljenj niso izpolnjeni, morajo navedene organe takoj obvestiti in navesti bistvene razloge za svoje pomisleke. V takem primeru lahko katera koli od obeh pogodbenic zahteva posvetovanje, ki lahko vključuje predstavnike ustreznih pristojnih organov, in/ali dodatne informacije v zvezi z navedenimi pomisleki, pri čemer je treba take zahteve izpolniti takoj, ko je to mogoče. Če vprašanje ostane nerešeno, lahko katera koli pogodbenica zadevo predloži skupnemu odboru, ustanovljenemu na podlagi člena 29 (Skupni odbor) tega sporazuma.

ČLEN 19

ZAVRNITEV, PREKLIC, ZAČASNA UKINITEV ALI OMEJITEV DOVOLJENJ ZA OPRAVLJANJE PREVOZOV ALI TEHNIČNIH DOVOLJENJ

1. Pristojni organi obeh pogodbenic lahko zavrnejo, prekličejo, začasno ukinejo ali omejijo dovoljenja za opravljanje prevozov ali tehnična

dovoljenja ali kako drugače začasno ukinejo ali omejijo opravljanje prevozov letalskega prevoznika druge pogodbenice, če:

(a) v primeru ukrajinskega letalskega prevoznika:

- letalski prevoznik nima svojega glavnega kraja poslovanja v Ukrajini ali nima veljavne operativne licence v skladu z veljavno zakonodajo Ukrajine ali
- Ukrajina ne izvaja ali vzdržuje dejanskega regulativnega nadzora letalskega prevoznika ali ustrezni pristojni organ ni jasno opredeljen ali
- letalski prevoznik ni neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti ali pod dejanskim nadzorom Ukrajine in/ali njenih državljanov, razen če ni drugače določeno na podlagi člena 20 (Naložbe v letalske prevoznike) tega sporazuma;

(b) v primeru letalskega prevoznika Evropske unije:

- letalski prevoznik nima svojega glavnega kraja poslovanja na ozemlju države članice na podlagi Pogodb EU ali nima veljavne operativne licence v skladu z veljavno zakonodajo Evropske unije ali
- država članica EU, ki je pristojna za izdajo spričevala letalskega prevoznika, ne izvaja ali vzdržuje dejanskega regulativnega nadzora letalskega prevoznika ali pristojni organ ni jasno opredeljen ali
- letalski prevoznik ni neposredno ali z večinsko udeležbo v lasti ali pod dejanskim nadzorom držav članic EU in/ali njihovih državljanov ali drugih držav iz Priloge V in/ali njihovih državljanov, razen če ni drugače določeno na podlagi člena 20 (Naložbe v letalske prevoznike) tega sporazuma;

(c) letalski prevoznik ne ravna v skladu z zakoni in drugimi predpisi iz člena 6 (Skladnost z zakoni in drugimi predpisi) tega sporazuma ali

(d) se določbe iz členov 7 (Varnost v letalstvu) in 8 (Varovanje v letalstvu) tega sporazuma ne ohranjajo ali uporabljajo ali

(e) je pogodbenica v skladu s členom 26(5) (Konkurenčno okolje) tega sporazuma sprejela ugotovitev, da pogoji za konkurenčno okolje niso izpolnjeni.

2. Razen če je za preprečitev nadaljnje neskladnosti z odstavkom 1(c) ali (d) tega člena nujno takojšnje ukrepanje, se pravice, določene s tem členom, uresničujejo le po posvetovanju s pristojnimi organi druge pogodbenice.

3. Nobena od pogodbenic ne uporabi pravic, določenih s tem členom, da bi zavrnila, preklicala, začasno ukinila ali omejila dovoljenje za opravljanje prevozov ali tehnično dovoljenje katerega koli letalskega prevoznika pogodbenice na podlagi dejstva, da imajo večinsko lastništvo in/ali dejanski nadzor nad navedenim letalskim prevoznikom ena ali več pogodbenic Sporazuma ECAA ali njihovi državljani, če takšna pogodbenica ali pogodbenice Sporazuma ECAA ponujajo vzajemno obravnavanje in uporabljajo pogoje Sporazuma ECAA.

ČLEN 20

NALOŽBE V LETALSKE PREVOZNIKE

1. Ne glede na člena 17 (Dovoljenje za opravljanje prevozov in tehnično dovoljenje) in 19 (Zavrnitev, preklic, začasna ukinitev ali omejitev dovoljenj za opravljanje prevozov ali tehničnih dovoljenj) tega sporazuma se večinsko lastništvo ali dejanski nadzor nad letalskim prevoznikom Ukrajine, ki ga izvajajo države članice EU in/ali njihovi državljani, ali nad letalskim prevoznikom Evropske unije, ki ga izvajajo Ukrajina in/ali njeni državljani, dovoli na podlagi predhodnega sklepa skupnega odbora, ustanovljenega s tem sporazumom v skladu s členom 29 (Skupni odbor) tega sporazuma.

2. S tem sklepom se opredelijo pogoji v zvezi z opravljanjem dogovorjenih storitev v skladu s tem sporazumom ter v zvezi s storitvami med tretjimi državami in pogodbenicama. Določbe člena 29(8) (Skupni odbor) tega sporazuma se za take sklepe ne uporabljajo.

ČLEN 21

ODPRAVA KOLIČINSKIH OMEJITEV

1. Pogodbenici brez poseganja v ugodnejše določbe v obstoječih sporazumih in v okviru tega sporazuma odpravita količinske omejitve in ukrepe z enakovrednim učinkom za prenos opreme, zalog, nadomestnih delov in drugih naprav, kadar jih letalski prevoznik potrebuje za nadaljnje opravljanje storitev zračnega prevoza pod pogoji, predvidenimi s tem sporazumom.

2. Obveznost iz odstavka 1 tega člena pogodbenicama ne preprečuje, da bi prepovedali ali omejili take prenose, kadar je to upravičeno zaradi javnega reda ali javne varnosti, varovanja zdravja in življenja ljudi, živali ali rastlin ali varstva intelektualne, industrijske in poslovne lastnine. Take prepovedi ali omejitve ne smejo biti sredstvo samovoljne diskriminacije ali prikritega omejevanja trgovine med pogodbenicama.

ČLEN 22
POSLOVNE PRILOŽNOSTI

Poslovanje

1. Pogodbenici se strinjata, da bi ovire za poslovanje komercialnih prevoznikov zmanjšale koristi, ki jih je mogoče doseči s tem sporazumom. Zato se strinjata, da bosta izvajali učinkovit in vzajemni postopek odpravljanja ovir za poslovanje letalskih prevoznikov obeh pogodbenic, kadar bi take ovire lahko onemogočale poslovne dejavnosti, izkrivljale konkurenco ali ovirale razvoj enakih pogojev delovanja.

2. Skupni odbor, ustanovljen v skladu s členom 29 (Skupni odbor) tega sporazuma, razvija postopek sodelovanja v zvezi s poslovanjem in poslovnimi priložnostmi, spremlja napredek pri učinkovitem odpravljanju ovir za poslovanje komercialnih prevoznikov ter redno pregleduje razvoj dogodkov, vključno s spremembami zakonodaje in predpisov, če so te potrebne. V skladu s členom 29 (Skupni odbor) tega sporazuma lahko pogodbenica zahteva sestanek skupnega odbora za razpravo o morebitnih vprašanjih v zvezi z izvajanjem tega člena.

Predstavniki letalskih prevoznikov

3. Letalski prevozniki vsake pogodbenice imajo pravico, da na ozemlju druge pogodbenice ustanovijo poslovalnice za promocijo in prodajo zračnega prevoza ter z njim povezanih dejavnosti, vključno s pravico do prodaje in izdaje vseh vozovnic in/ali letalskih tovornih listov, tudi lastnih vozovnic in/ali letalskih tovornih listov drugih prevoznikov.

4. Letalski prevozniki vsake pogodbenice imajo v skladu z zakoni in drugimi predpisi druge pogodbenice v zvezi z vstopom, prebivanjem in zaposlovanjem pravico, da na ozemlje druge pogodbenice pripeljejo in tam obdržijo upravno, prodajno, tehnično, operativno in drugo strokovno osebje, katerega naloga je podpirati zagotavljanje zračnega prevoza. Te zahteve glede osebja, o katerih odločajo letalski prevozniki, se lahko izpolnijo z lastnim osebjem ali z uporabo storitev katere koli druge organizacije, družbe ali letalskega prevoznika, ki deluje na ozemlju druge pogodbenice in je pooblaščen za izvajanje takih storitev na ozemlju navedene pogodbenice. Obe pogodbenici omogočita in pospešita izdajo delovnih dovoljenj, kadar je to potrebno, za osebje, zaposleno v poslovalnicah v skladu s tem odstavkom, vključno z osebjem, ki opravlja nekatere začasne naloge, katerih trajanje ne presega devetdeset (90) dni, v skladu z ustreznimi veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

Zemeljska oskrba

5. Ob upoštevanju prehodnih določb iz Priloge III k temu sporazumu:

(a) Brez poseganja v točko (b) spodaj ima vsak letalski prevoznik v zvezi z zemeljsko oskrbo na ozemlju druge pogodbenice:

(i) pravico opravljati lastno zemeljsko oskrbo („samooskrba“) ali po svoji izbiri;

(ii) pravico izbrati med konkurenčnimi izvajalci, ki oskrbujejo zrakoplove na letališču v celoti ali delno, če je takim izvajalcem dovoljen dostop do trga na podlagi zakonov in drugih predpisov vsake pogodbenice ter če so taki izvajalci prisotni na trgu.

(b) Za naslednje kategorije storitev zemeljske oskrbe, to so postopki v zvezi s prtljago, postopki na ploščadi, postopki v zvezi z gorivom in oljem, postopki v zvezi s tovorom in pošto, kar zadeva fizične postopke v zvezi s tovorom in pošto med letališkim terminalom in zrakoplovom, lahko za pravice pod točko (a)(i) in (ii) veljajo omejitve v skladu z zakoni in drugimi predpisi, ki se uporabljajo na ozemlju druge pogodbenice. Če take omejitve izključujejo samooskrbo in če ni učinkovite konkurence med izvajalci, ki opravljajo storitve zemeljske oskrbe, so vse take storitve vsem letalskim prevoznikom na voljo na enakovredni in nediskriminatorni podlagi.

(c) Kateri koli izvajalec zemeljske oskrbe vsake pogodbenice, ki je lahko letalski prevoznik ali ne, ima glede zemeljske oskrbe na ozemlju druge pogodbenice pravico zagotavljati storitve zemeljske oskrbe za letalske prevoznike pogodbenic, ki delujejo na istem letališču, kadar je to dovoljeno in skladno z veljavnimi zakoni in drugimi predpisi.

Dodeljevanje slotov na letališčih

6. Dodeljevanje razpoložljivih slotov na letališčih na ozemljih pogodbenic se opravi neodvisno, pregledno, nediskriminatorno in pravočasno.

Prodaja, lokalni stroški in prenos sredstev

7. Vsak letalski prevoznik vsake pogodbenice lahko prodaja storitve zračnega prevoza in z njim povezane storitve na ozemlju druge pogodbenice neposredno in/ali, po presoji letalskega prevoznika, prek svojih prodajnih zastopnikov, drugih posrednikov, ki jih imenuje letalski prevoznik, drugih letalskih prevoznikov ali interneta. Vsak letalski prevoznik ima pravico do prodaje takih storitev prevoza in z njim povezanih storitev, vsaka oseba pa lahko neovirano kupi tak prevoz in

storitve v lokalni ali kateri koli prosto zamenljivi valuti v skladu z lokalno zakonodajo o valutah.

8. Vsak letalski prevoznik ima pravico, da v prosto zamenljive valute zamenja in na svoje matično ozemlje ali v državo ali države po svoji izbiri prenese lokalne prihodke z ozemlja druge pogodbenice v skladu z veljavno zakonodajo. Pretvorba in prenos sta dovoljena takoj, brez omejitev ali obdavčitve v zvezi z njima, po uradnem menjalnem tečaju, ki velja za tekoče transakcije in prenos na datum, ko prevoznik predloži prvi zahtevek za prenos.

9. Letalski prevozniki obeh pogodbenic lahko na ozemlju druge pogodbenice lokalne stroške, ki vključujejo nakup goriva, poravnajo v nacionalni valuti. Letalski prevozniki vsake pogodbenice lahko na ozemlju druge pogodbenice po lastni presoji poravnajo take stroške v prosto zamenljivih valutah v skladu z lokalnimi predpisi o valutah.

Dogovori o sodelovanju

10. Pri opravljanju ali zagotavljanju storitev v skladu s tem sporazumom lahko vsak letalski prevoznik pogodbenice sklene dogovore o sodelovanju na področju trženja, kot so sporazumi o skupinski prodaji ali skupnih letih, z:

    (a) letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki pogodbenic in

    (b) letalskim prevoznikom ali letalskimi prevozniki tretje države ter

    (c) ponudnikom površinskega (kopenskega ali pomorskega) prevoza,

    pod pogojem, (i) da ima letalski prevoznik, ki izvaja let, ustrezno pooblastilo in (ii) da imajo letalski prevozniki, ki tržijo let, ustrezne pravice do določene proge v okviru zadevnih dvostranskih določb ter (iii) da dogovori izpolnjujejo zahteve v zvezi z varnostjo in konkurenco, ki običajno veljajo za takšne dogovore. Pri prodaji potniškega prevoza, ki vključuje skupne lete, je kupec na prodajni točki ali v vsakem primeru ob prijavi ali vkrcanju na letalo, kadar prijava za povezovalni let ni potrebna, obveščen o tem, kateri ponudniki prevoza bodo opravljali prevoz v posameznih sektorjih storitve.

Intermodalni prevoz

11. Kar zadeva prevoz potnikov, za ponudnike površinskega prevoza ne veljajo zakoni in drugi predpisi, ki urejajo zračni prevoz, izključno zato, ker take prevoze zagotavlja letalski prevoznik pod svojim imenom. Ponudniki površinskega prevoza se lahko po lastni presoji odločijo, ali

želijo skleniti dogovore o sodelovanju. Pri odločanju glede posameznega dogovora lahko ponudniki površinskega prevoza med drugim upoštevajo interese potrošnika ter tehnične, ekonomske, prostorske in zmogljivostne omejitve.

12. (a) Brez poseganja v veljavne zakone in druge predpise ter ne glede na druge določbe tega sporazuma je letalskim prevoznikom in posrednim ponudnikom tovornega prevoza pogodbenic brez omejitev dovoljeno, da v povezavi z mednarodnim zračnim prevozom na podlagi istega letalskega tovornega lista uporabijo katero koli obliko površinskega prevoza tovora v kateri koli kraj na ozemlju Ukrajine in Evropske unije ali tretje države ali iz njega, vključno s prevozom na vsa letališča s carinskimi objekti ali z njih in vključno, če je to ustrezno, s pravicami do prevoza tovora pod carinskim nadzorom. Tak tovor ima, če se prevaža po površini ali zraku, dostop do letaliških carinskih postopkov in objektov. Letalski prevozniki se lahko odločijo, da sami opravljajo svoj površinski prevoz ali ga zagotovijo z dogovori z drugimi površinskimi prevozniki, vključno s površinskim prevozom, ki ga opravljajo drugi letalski prevozniki in posredni izvajalci tovornega zračnega prevoza. Taki intermodalni prevozi tovora se lahko zagotovijo po enotni, direktni ceni za kombinirani zračni in površinski prevoz, pod pogojem, da se vkrcevalcev ne zavaja glede dejstev o takem prevozu.

(b) Za namene pododstavka (a) tega odstavka površinski prevoz vključuje kopenski in pomorski prevoz.

Zakup

13. (a) Letalski prevozniki obeh pogodbenic imajo pravico, da opravljajo dogovorjene storitve z zrakoplovom, zakupljenim s posadko ali brez nje od katerega koli letalskega prevoznika, vključno iz tretjih držav, če vsi udeleženci v teh dogovorih izpolnjujejo pogoje, predpisane v zakonih in drugih predpisih, ki jih pogodbenici običajno uporabljata pri takšnih dogovorih.

(b) Nobena od pogodbenic ne zahteva, da bi letalski prevozniki, ki oddajajo svojo opremo v zakup, imeli prometne pravice v skladu s tem sporazumom.

(c) Zakup zrakoplova s posadko (wet-leasing) letalskega prevoznika tretje države s strani letalskega prevoznika Ukrajine ali zakup zrakoplova s posadko letalskega prevoznika tretje države, ki ni navedena v Prilogi V k temu sporazumu, s strani letalskega

prevoznika Evropske unije, da bi se izkoristile pravice, predvidene v tem sporazumu, ostane izjema ali izpolnjuje začasne potrebe. V predhodno odobritev se predloži organu, ki je izdal licenco letalskemu prevozniku, ki je zakupnik zrakoplova s posadko, in pristojnemu organu druge pogodbenice.

Franšizing/trženje blagovne znamke/trgovska koncesija

14. Letalski prevozniki obeh pogodbenic imajo pravico, da sklenejo dogovore o franšizingu ali trženju blagovne znamke ali trgovskih koncesijah z družbami, vključno z letalskimi prevozniki pogodbenic ali tretjih držav, če imajo letalski prevozniki ustrezno pooblastilo in izpolnjujejo pogoje, predpisane v zakonih in drugih predpisih, ki jih pogodbenici običajno uporabljata za take dogovore, zlasti pogoje, ki zahtevajo razkritje identitete letalskega prevoznika, ki opravlja storitev.

Nočni pristanki

15. Letalski prevozniki obeh pogodbenic imajo pravico do nočnih pristankov na letališčih druge pogodbenice, ki so odprta za mednarodni prevoz.

ČLEN 23

CARINE IN OBDAVČITEV

1. Zrakoplovi ob prispetju na ozemlje ene pogodbenice, ki jih v mednarodnem zračnem prevozu upravljajo letalski prevozniki druge pogodbenice, njihova običajna oprema, gorivo, maziva, potrošne tehnične zaloge, oprema na letališču, nadomestni deli (vključno z motorji), zaloge na zrakoplovu (ki med drugim vključujejo hrano, pijačo, alkohol, tobak in druge izdelke, namenjene za prodajo ali uporabo potnikov v omejenih količinah med letom) ter druge stvari, ki so namenjene za upravljanje ali servisiranje zrakoplova v mednarodnem zračnem prevozu ali se uporabljajo izključno v zvezi s tem, so po prihodu na ozemlje ene pogodbenice na podlagi vzajemnosti v skladu z ustrezno veljavno zakonodajo oproščeni vseh uvoznih omejitev, davkov na premoženje in dajatev na kapital, carin, trošarin in podobnih pristojbin in bremenitev, ki (a) jih določajo nacionalni ali lokalni organi ali Evropska unija in (b) ne temeljijo na stroških opravljenih storitev, če taka oprema in zaloge ostanejo na zrakoplovu.

2. Oprostitev davkov, dajatev, davščin, pristojbin in bremenitev iz odstavka 1 tega člena na podlagi vzajemnosti v skladu z zadevno veljavno zakonodajo, razen plačila stroškov za opravljene storitve, velja tudi za:

(a) zaloge na zrakoplovu, vnesene na ozemlje ene pogodbenice ali tam dobavljene in natovorjene v razumnih količinah in namenjene za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez omenjeno ozemlje;

(b) opremo na letališču in nadomestne dele (vključno z motorji), ki so vneseni na ozemlje ene pogodbenice za servisiranje, vzdrževanje ali popravilo zrakoplova letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz;

(c) gorivo, maziva in potrošne tehnične zaloge, vnesene na ozemlje ene pogodbenice ali tam dobavljene in namenjene za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez omenjeno ozemlje;

(d) tiskovine, kot določa carinska zakonodaja vsake pogodbenice, vnesene na ozemlje ene pogodbenice ali tam dobavljene in namenjene za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika druge pogodbenice, ki opravlja mednarodni zračni prevoz, tudi če se te zaloge uporabljajo na delu poti čez omenjeno ozemlje, in

(e) varnostno in varovalno opremo za uporabo na letališčih ali tovornih terminalih.

3. Ne glede na kakršne koli druge nasprotne določbe, nobena določba v tem sporazumu ne preprečuje pogodbenici, da na nediskriminatorni podlagi uvede davke, dajatve, davščine, pristojbine ali takse za gorivo, dobavljeno na njenem ozemlju za uporabo na zrakoplovu letalskega prevoznika, ki opravlja prevoze med dvema krajema na njenem ozemlju.

4. Za opremo in zaloge, navedene v odstavkih 1 in 2 tega člena, se lahko zahteva, da so pod nadzorom ali kontrolo ustreznih organov in se ne prenašajo brez plačila ustreznih carin in davkov.

5. Izjeme, določene v tem členu, so na voljo tudi, kadar so letalski prevozniki ene pogodbenice sklenili pogodbo z drugim letalskim prevoznikom, ki uživa podobne izjeme pri drugi pogodbenici, za posojilo ali prenos predmetov, določenih v odstavkih 1 in 2 tega člena, na ozemlju druge pogodbenice.

6. Nobena določba v tem sporazumu ne preprečuje pogodbenicama, da bi zaračunali davke, davščine, dajatve, takse ali pristojbine za blago, ki se potnikom prodaja, razen tistega za porabo na zrakoplovu, na delu zračnega prevoza med dvema krajema na njunem ozemlju, na katerem je dovoljeno vkrcanje ali izkrcanje.

7. Prtljaga in tovor v neposrednem tranzitu preko ozemlja pogodbenice sta oproščena davkov, carin, taks in drugih podobnih dajatev, ki ne temeljijo na strošku opravljene storitve.

8. Običajna oprema na zrakoplovu ter material in zaloge, ki so običajno na zrakoplovu letalskega prevoznika ene od pogodbenic, se lahko raztovorijo na ozemlju druge pogodbenice le, če to odobrijo carinski organi na zadevnem ozemlju. V tem primeru se lahko za to opremo določi nadzor zadevnih organov, dokler se ta oprema ponovno ne izvozi ali drugače odstrani v skladu s carinskimi predpisi.

9. Določbe tega sporazuma ne vplivajo na področje DDV, razen na prometni davek pri uvozu. Določbe tega sporazuma ne vplivajo na določbe morebitne konvencije, ki v zadevnem času velja med državo članico in Ukrajino ter preprečuje dvojno obdavčitev dohodkov in kapitala.

ČLEN 24

PRISTOJBINE ZA UPORABNIKE LETALIŠČ TER LETALIŠKIH OBJEKTOV IN STORITEV

1. Vsaka pogodbenica zagotovi, da so pristojbine za uporabnike, ki jih lahko njeni pristojni organi ali telesa zaračunajo letalskim prevoznikom druge pogodbenice za uporabo navigacijskih služb zračnega prometa in kontrole zračnega prometa, letališča, varovanja v letalstvu ter s tem povezanih objektov in storitev, pravične in primerne, da niso nepravično diskriminatorne ter da so pravično razdeljene med kategorijami uporabnikov. Te pristojbine lahko brez poseganja v člen 9 (Upravljanje zračnega prometa) izražajo celotne stroške pristojnih organov ali teles pri zagotavljanju ustreznega letališča, letaliških varnostnih naprav in storitev na zadevnem letališču ali znotraj sistema zadevnega letališča, vendar teh stroškov ne smejo presegati. Te pristojbine lahko vključujejo primerno donosnost po amortizaciji. Objekti in storitve, za katere so zaračunane pristojbine za uporabnike, se zagotavljajo učinkovito in ekonomično. V vsakem primeru se te pristojbine proučijo pri letalskih prevoznikih druge pogodbenice v skladu s pogoji, ki niso manj ugodni od najugodnejših pogojev, ki so na voljo kateremu koli drugemu letalskemu prevozniku v trenutku, ko se proučujejo pristojbine. Pristojbine za uporabnike določijo pristojni organi ali telesa pogodbenic v nacionalni ali tuji valuti.

2. Pogodbenici spodbujata ali zahtevata posvetovanja v skladu z veljavno zakonodajo med pristojnimi organi ali telesi na njunem ozemlju in letalskimi prevozniki in/ali njihovimi predstavniškimi organi, ki uporabljajo storitve in objekte, ter zagotavljata, da si pristojni organi ali telesa in letalski prevozniki ali njihovi predstavniški organi izmenjujejo

takšne informacije, ki so lahko nujne za omogočanje natančnega pregleda sprejemljivosti pristojbin v skladu z načeli iz odstavka 1 tega člena. Pogodbenici zagotavljata, da pristojni organi ali telesa uporabnike dovolj zgodaj obvestijo o vseh predlaganih spremembah pristojbin za uporabnike, da lahko zadevni organi obravnavajo izražena stališča uporabnikov, preden se uveljavijo spremembe.

ČLEN 25

DOLOČANJE CEN

1. Pogodbenici letalskim prevoznikom dovolita prosto določanje cen na podlagi svobodne in poštene konkurence.

2. Pogodbenici ne zahtevata, da se cene sporočajo ali uradno priglasijo.

3. Če pristojni organi katere koli pogodbenice menijo, da katera koli cena ni v skladu s premisleki iz tega člena, pristojnim organom zadevne druge pogodbenice pošljejo ustrezno obvestilo in lahko zahtevajo posvetovanja s temi organi. Pristojni organi se lahko medsebojno posvetujejo o zadevah, ki vključujejo, vendar niso omejene na cene, ki so lahko nepravične, nerazumne, diskriminatorne ali subvencionirane. Taka posvetovanja se opravijo najpozneje v tridesetih (30) dneh po prejemu zahteve.

ČLEN 26

KONKURENČNO OKOLJE

1. V okviru tega sporazuma se uporabljajo določbe naslova VI („Konkurenca, varstvo intelektualne, industrijske in poslovne lastnine ter zakonodajno sodelovanje“) Sporazuma o partnerstvu in sodelovanju ali katerega koli nadaljnjega sporazuma med Evropsko unijo, njenimi državami članicami in Ukrajino, razen če so v ta sporazum vključena natančnejša pravila o konkurenci in državni pomoči za letalski sektor.

2 Pogodbenici potrjujeta, da je njun skupni cilj pošteno in konkurenčno okolje za opravljanje storitev zračnega prevoza. Pogodbenici priznavata, da poštena konkurenčna ravnanja letalskih prevoznikov najpogosteje obstajajo, če ti letalski prevozniki delujejo na izključno komercialni podlagi in niso subvencionirani.

3. Državna pomoč, ki izkrivlja ali bi lahko izkrivljala konkurenco z dajanjem prednosti posameznim družbam ali podjetjem ali posameznim letalskim izdelkom ali storitvam, je nezdružljiva s pravilnim delovanjem tega sporazuma, kolikor lahko vpliva na trgovino med pogodbenicama v letalskem sektorju.

4. V zvezi z državno pomočjo se vsa ravnanja, ki so v nasprotju s tem členom, ocenjujejo po merilih, ki izhajajo iz uporabe pravil o konkurenci, ki se uporabljajo v Evropski uniji, zlasti pravil, ki so določena v Prilogi VII k temu sporazumu.

5. Če ena pogodbenica ugotovi, da na ozemlju druge pogodbenice obstajajo pogoji, zlasti zaradi subvencije, ki bi škodljivo vplivali na poštene in enake možnosti za konkuriranje njenih letalskih prevoznikov, lahko svoja opažanja predloži drugi pogodbenici. Poleg tega lahko zahteva sestanek skupnega odbora, kot je določeno v členu 29 (Skupni odbor) tega sporazuma. Posvetovanja se začnejo v tridesetih (30) dneh po prejemu take zahteve za posvetovanje. Če se zadovoljiv sporazum ne sprejme v tridesetih (30) dneh po začetku posvetovanj, je to razlog za pogodbenico, ki je zahtevala posvetovanja, da zavrne, prekliče, začasno ukine ali omeji dovoljenja zadevnih letalskih prevoznikov v skladu s členom 19 (Zavrnitev, preklic, začasna ukinitev ali omejitev dovoljenj za opravljanje prevozov ali tehničnih dovoljenj) tega sporazuma.

6. Ukrepi iz odstavka 5 tega člena so ustrezni, sorazmerni ter glede obsega uporabe in trajanja omejeni na najnujnejše. Usmerjeni so izključno proti letalskemu prevozniku ali letalskim prevoznikom, ki imajo koristi od subvencije ali pogojev iz tega člena, in ne posegajo v pravico nobene od pogodbenic do ukrepanja na podlagi člena 31 (Zaščitni ukrepi) tega sporazuma.

7. Vsaka pogodbenica lahko zaradi obravnavanja zadeve, povezane s tem členom, po obvestilu druge pogodbenice stopi v stik s pristojnimi vladnimi organi na ozemlju druge pogodbenice, vključno z organi na državni, regionalni ali lokalni ravni.

8. Nobena določba tega sporazuma ne omejuje ali ogroža pristojnosti organov za konkurenco pogodbenic, saj so ti organi izključno pristojni za vse zadeve v zvezi z izvajanjem zakonodaje o konkurenci. Noben ukrep, sprejet na podlagi tega člena, ne posega v ukrepe, ki jih sprejmejo ti organi in ki so popolnoma neodvisni od ukrepov, sprejetih v skladu s tem členom.

9. Določbe tega člena se uporabljajo brez poseganja v zakone in druge predpise pogodbenic glede obveznosti javne službe na ozemljih pogodbenic.

10. Pogodbenici si izmenjujeta informacije ob upoštevanju omejitev, določenih z zahtevami v zvezi s poklicno in poslovno tajnostjo.

ČLEN 27

STATISTIČNI PODATKI

1. Vsaka pogodbenica zagotovi drugi pogodbenici statistične podatke, ki so potrebni v skladu z nacionalnimi zakoni in drugimi predpisi, ter na zahtevo tudi druge razpoložljive statistične podatke, ki so upravičeno potrebni za pregledovanje opravljanja storitev zračnega prevoza.

2. Pogodbenici sodelujeta v okviru skupnega odbora v skladu s členom 29 (Skupni odbor) tega sporazuma, da se omogoči izmenjava statističnih podatkov med njima za spremljanje razvoja storitev zračnega prevoza v skladu s tem sporazumom.

NASLOV IV

INSTITUCIONALNE DOLOČBE

ČLEN 28

RAZLAGA IN IZVRŠEVANJE

1. Pogodbenici sprejmeta vse ustrezne ukrepe, splošne ali posebne, za zagotovitev izpolnjevanja obveznosti, ki izhajajo iz tega sporazuma, in se vzdržita vseh ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev tega sporazuma.

2. Vsaka pogodbenica je na svojem ozemlju odgovorna za pravilno izvrševanje tega sporazuma. Ukrajina je odgovorna tudi za izvajanje svoje zakonodaje, sprejete za vključitev zahtev in standardov iz aktov Evropske unije v zvezi s civilnim letalstvom, navedenih v Prilogi I k temu sporazumu, v svoj pravni sistem.

3. Vsaka pogodbenica zagotovi drugi pogodbenici vse potrebne informacije in pomoč v primeru preiskav o morebitnih kršitvah določb tega sporazuma, ki jih ta druga pogodbenica opravlja v okviru svojih pristojnosti na podlagi tega sporazuma.

4. Kadar ena pogodbenica v skladu s pooblastili, ki so ji dana s tem sporazumom, ukrepa glede zadev, ki zanimajo drugo pogodbenico in zadevajo organe ali družbe ali podjetja druge pogodbenice, o tem v celoti obvesti pristojne organe druge pogodbenice in jim pred sprejetjem končne odločitve da priložnost za pripombe.

5. Če so določbe tega sporazuma in določbe aktov, opredeljenih v Prilogi I k temu sporazumu, po vsebini enake ustreznim pravilom Pogodb EU in aktom, sprejetim v skladu s Pogodbama EU, se pri njihovem izvajanju in uporabi razlagajo v skladu z ustreznimi sodbami in sklepi Sodišča

Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Sodišče) oziroma Evropske komisije.

ČLEN 29

SKUPNI ODBOR

1. Ustanovi se skupni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki pogodbenic (v nadaljnjem besedilu: skupni odbor) ter je pristojen za upravljanje tega sporazuma in zagotavljanje njegovega pravilnega izvajanja. V ta namen daje priporočila in sprejema sklepe v primerih, kadar to izrecno določa ta sporazum.

2. Sklepi skupnega odbora se sprejemajo s soglasjem in so zavezujoči za pogodbenici. Pogodbenici te sklepe izvajata v skladu s svojimi notranjimi postopki. Druga drugo obvestita o dokončanju takih postopkov in datumu začetka veljavnosti sklepov. Kadar sklep skupnega odbora vsebuje zahtevo po ukrepanju pogodbenice, ta pogodbenica sprejme potrebne ukrepe in o tem obvesti skupni odbor.

3. Skupni odbor s sklepom sprejme svoj poslovnik.

4. Skupni odbor se sestaja po potrebi na zahtevo pogodbenice.

5. Pogodbenica lahko sestanek skupnega odbora zahteva tudi, kadar poskuša rešiti morebitna vprašanja v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma. Tak sestanek se skliče v najkrajšem možnem času, vendar najpozneje dva meseca po prejemu zahteve, razen če se pogodbenici ne dogovorita drugače.

6. Pogodbenici si zaradi pravilnega izvajanja tega sporazuma izmenjujeta informacije in se na zahtevo katere koli od njiju posvetujeta v skupnem odboru.

7. Če ena od pogodbenic meni, da druga pogodbenica sklepa skupnega odbora ne izvaja pravilno, lahko zahteva, da o tem vprašanju razpravlja skupni odbor. Če skupni odbor vprašanja ne more rešiti v dveh mesecih od datuma, ko mu je bilo vprašanje predloženo, lahko pogodbenica, ki je razpravo zahtevala, sprejme ustrezne zaščitne ukrepe na podlagi člena 31 (Zaščitni ukrepi) tega sporazuma.

8. Če skupni odbor sklepa o vprašanju, ki mu je bilo predloženo, ne sprejme v šestih mesecih od datuma, ko mu je bilo predloženo, lahko pogodbenici brez poseganja v odstavek 2 tega člena sprejmeta ustrezne začasne zaščitne ukrepe na podlagi člena 31 (Zaščitni ukrepi) tega sporazuma.

9. V skladu s členom 20 (Naložbe v letalske prevoznike) tega sporazuma skupni odbor prouči vprašanja v zvezi z medsebojnimi naložbami z večinsko udeležbo ali spremembami v dejanskem nadzoru letalskih prevoznikov pogodbenic.

10. Poleg tega skupni odbor razvija sodelovanje med pogodbenicama s:

(a) pregledom tržnih pogojev, ki vplivajo na storitve zračnega prevoza v skladu s tem sporazumom;

(b) obravnavo in čim bolj učinkovitim reševanjem težav s poslovanjem, ki lahko med drugim ovirajo dostop do trga in nemoteno opravljanje dogovorjenih storitev v skladu s tem sporazumom, za zagotovitev enakih pogojev delovanja, približevanja predpisov in zmanjšanja regulativne obremenitve za komercialne prevoznike;

(c) spodbujanjem strokovne izmenjave o novih zakonodajnih ali regulativnih pobudah in razvoju ter sprejetju novih instrumentov mednarodnega javnega in zasebnega letalskega prava, zlasti na področjih varovanja, varnosti, okolja, letalske infrastrukture (vključno s sloti), letališč, industrijskega sodelovanja, upravljanja zračnega prometa, konkurenčnega okolja in varstva potrošnikov;

(d) rednim preverjanjem socialnih vplivov tega sporazuma med njegovim izvajanjem, zlasti na področju zaposlovanja, in ugotavljanjem ustreznih odzivov na pomisleke, ki so spoznani za utemeljene;

(e) proučevanjem možnih področij za nadaljnji razvoj tega sporazuma, vključno s priporočilom za njegove spremembe;

(f) strinjanjem, na podlagi soglasja, o predlogih, pristopih ali dokumentih postopkovne narave, ki so neposredno povezani z delovanjem tega sporazuma;

(g) upoštevanjem in razvijanjem tehnične pomoči na področjih, ki jih zajema ta sporazum, in

(h) spodbujanjem sodelovanja na zadevnih mednarodnih forumih in prizadevanjem za oblikovanje usklajenih stališč.

ČLEN 30

REŠEVANJE SPOROV IN ARBITRAŽA

1. Vsi spori med pogodbenicama glede razlage ali uporabe tega sporazuma se najprej poskušajo rešiti z uradnimi posvetovanji v skupnem odboru v skladu s členom 29(5) (Skupni odbor) tega sporazuma. Kadar skupni odbor na podlagi tega postopka sprejme sklepe v zvezi z razlago ali uporabo zahtev in standardov iz Priloge I k temu sporazumu, se v teh

sklepih upoštevajo sodbe Sodišča v zvezi z razlago upoštevnih zahtev in standardov ter sklepi Evropske komisije, sprejeti v skladu z ustreznimi zahtevami in standardi.

2. Pogodbenici se lahko v zvezi z vsakim sporom glede uporabe ali razlage tega sporazuma, ki ga ni bilo mogoče rešiti v skladu z odstavkom 1 tega člena, obrneta na arbitražni senat treh arbitrov v skladu s postopkom, določenim v nadaljevanju:

   (a) vsaka pogodbenica imenuje arbitra v šestdesetih (60) dneh od datuma, ko od druge pogodbenice po diplomatski poti prejme uradno obvestilo z zahtevo po reševanju spora pred arbitražnim senatom; tretjega arbitra morata imenovati druga dva arbitra v nadaljnjih šestdesetih (60) dneh. Če ena od pogodbenic v dogovorjenem času ne imenuje svojega arbitra ali če tretji arbiter v dogovorjenem obdobju ni imenovan, lahko katera koli pogodbenica od predsednika sveta organizacije ICAO zahteva, da imenuje arbitra ali arbitre, kakor je ustrezno. Če je predsednik sveta državljan ene od pogodbenic, imenovanje opravi podpredsednik z najdaljšim stažem, ki ni izločen iz tega razloga;

   (b) tretji arbiter, imenovan v skladu s pogoji iz odstavka (a) zgoraj, mora biti državljan tretje države in nastopa kot predsednik arbitražnega senata;

   (c) arbitražni senat sprejme svoj poslovnik in

   (d) skladno s končno odločitvijo arbitražnega senata se začetni stroški arbitraže enakomerno razdelijo med pogodbenici.

3. Arbitražni senat lahko na zahtevo ene pogodbenice od druge pogodbenice zahteva, da do končne določitve senata izvaja začasne zaščitne ukrepe.

4. Vse začasne odločitve ali končna odločitev arbitražnega senata so zavezujoče za pogodbenici. Arbitražni senat si prizadeva sprejeti vse začasne ali končne odločitve s soglasjem. Če soglasje ni mogoče, odločitve sprejme z večino glasov.

5. Če ena od pogodbenic ne ravna v skladu z odločitvijo arbitražnega senata, sprejeto v skladu s pogoji iz tega člena, v tridesetih (30) dneh po prejemu uradnega obvestila o navedeni odločitvi, lahko druga pogodbenica za toliko časa, kolikor ta kršitev traja, pogodbenici v kršitvi omeji, začasno odvzame ali prekliče pravice ali privilegije, ki ji jih je priznala v skladu s pogoji tega sporazuma.

ČLEN 31

ZAŠČITNI UKREPI

1. Brez poseganja v člena 7 (Varnost v letalstvu) in 8 (Varovanje v letalstvu) ter ocene varnosti in varovanja iz Priloge III k temu sporazumu, lahko pogodbenica sprejme ustrezne zaščitne ukrepe, če meni, da druga pogodbenica ni izpolnila kakšne obveznosti na podlagi tega sporazuma. Zaščitni ukrepi po obsegu in trajanju ne smejo preseči okvira, ki je nujno potreben za odpravo takega stanja ali ohranitev ravnovesja tega sporazuma. Prednost imajo ukrepi, ki najmanj ovirajo delovanje tega sporazuma.

2. Pogodbenica, ki načrtuje sprejetje zaščitnih ukrepov, o tem nemudoma uradno obvesti drugo pogodbenico prek skupnega odbora in zagotovi vse ustrezne informacije.

3. Pogodbenici takoj začneta posvetovanja v skupnem odboru, da bi našli obojestransko sprejemljivo rešitev.

4. Brez poseganja v člena 7 (Varnost v letalstvu) in 8 (Varovanje v letalstvu) tega sporazuma lahko zadevna pogodbenica sprejme zaščitne ukrepe šele po izteku enega meseca od datuma uradnega obvestila iz odstavka 2 tega člena, razen če se je postopek posvetovanja iz odstavka 3 tega člena končal pred iztekom navedenega roka.

5. Zadevna pogodbenica nemudoma uradno obvesti skupni odbor o sprejetih ukrepih in zagotovi vse ustrezne informacije.

6. Vsak ukrep, sprejet v skladu s pogoji iz tega člena, se začasno prekine, takoj ko pogodbenica v kršitvi ravna v skladu z določbami tega sporazuma.

ČLEN 32

RAZKRITJE INFORMACIJ

Predstavniki, pooblaščenci in strokovnjaki pogodbenic ter drugi uradniki, ki delujejo na podlagi tega sporazuma, tudi po prenehanju opravljanja svojih dolžnosti ne smejo tretjim stranem razkrivati informacij, zajetih z obveznostjo varovanja poslovne skrivnosti, zlasti informacij v zvezi z varnostjo in informacij o družbah ali podjetjih, njihovih poslovnih odnosih ali sestavinah stroškov.

ČLEN 33

PREHODNA UREDITEV

1. Priloga III k temu sporazumu določa prehodno ureditev in ustrezna obdobja, ki veljajo med pogodbenicama.

2. Postopen prehod Ukrajine na učinkovito izvajanje zahtev in standardov iz aktov Evropske unije v zvezi s civilnim letalstvom, navedenih v Prilogi I k temu sporazumu, in izpolnjevanje pogojev na podlagi Priloge III, sta predmet ocenjevanj, ki jih Evropska komisija izvaja v sodelovanju z Ukrajino, in, kar zadeva varnost v letalstvu, inšpekcijskih pregledov standardiziranja, ki jih agencija EASA izvaja v skladu z zahtevami in standardi, določenimi v delu C Priloge I k temu sporazumu.

   Ko je Ukrajina prepričana, da so ustrezne zakonodajne zahteve in standardi vključeni v ukrajinsko zakonodajo ter se izvajajo, Evropsko komisijo obvesti, da je treba izvesti ocenjevanje.

3. Če Evropska komisija ugotovi, da Ukrajina izpolnjuje ustrezne zahteve in standarde, zadevo predloži skupnemu odboru, ustanovljenemu na podlagi člena 29 (Skupni odbor) tega sporazuma, ki sprejme sklep, da Ukrajina izpolnjuje pogoje za prehod v naslednje prehodno obdobje ali da izpolnjuje vse navedene zahteve.
4. Če Evropska komisija ugotovi, da Ukrajina ne izpolnjuje ustreznih zahtev in standardov, o tem poroča skupnemu odboru. Evropska komisija nato Ukrajini priporoči določene izboljšave in v posvetovanju z njo določi obdobje za izvedbo, v katerem je mogoče razumno odpraviti zadevne pomanjkljivosti. Pred koncem obdobja za izvajanje se opravi drugo ocenjevanje in po potrebi tudi nadaljnja ocenjevanja v zvezi s tem, ali so bile priporočene izboljšave dejansko in zadovoljivo izvedene.
5. Če Evropska komisija ugotovi, da so bile zadevne pomanjkljivosti odpravljene, zadevo predloži skupnemu odboru v odločanje v skladu z odstavkom 3 tega člena.

ČLEN 34

RAZMERJE DO DRUGIH SPORAZUMOV IN/ALI DOGOVOROV

1. Določbe tega sporazuma prevladajo nad ustreznimi določbami dvostranskih sporazumov in/ali dogovorov o zračnem prevozu med pogodbenicama.

2. Ne glede na odstavek 1 tega člena se med pogodbenicama dvostranskega sporazuma ali dogovora med Ukrajino in Evropsko unijo ali državo članico EU uporabljajo določbe o lastništvu, prometnih pravicah, zmogljivosti, frekvencah, tipu ali spremembi zrakoplova, skupnih letih in določanju cen iz takega sporazuma in/ali dogovora, če je tak dvostranski sporazum in/ali dogovor ugodnejši v smislu svobode zadevnih letalskih

prevoznikov ali na splošno ugodnejši in pod pogojem, da ni diskriminacije med državami članicami EU in njihovimi državljani. Enako velja za določbe, za katere se ta sporazum ne uporablja.

3. Če pogodbenici postaneta pogodbenici večstranskega sporazuma ali potrdita sklep, ki ga sprejme organizacija ICAO ali druga mednarodna organizacija in ki obravnava zadeve iz tega sporazuma, se posvetujeta v skupnem odboru, da bi ugotovili, ali je treba ta sporazum zaradi takega razvoja dogodkov spremeniti.

ČLEN 35

FINANČNE DOLOČBE

Brez poseganja v člen 5(1)(b) (Splošna načela regulativnega sodelovanja) tega sporazuma pogodbenici za izvajanje tega sporazuma na njunih ozemljih namenita potrebna finančna sredstva, vključno v zvezi s skupnim odborom.

NASLOV V

ZAČETEK VELJAVNOSTI, PREGLED, PRENEHANJE VELJAVNOSTI IN DRUGE DOLOČBE

ČLEN 36

SPREMEMBE

1. Skupni odbor se lahko na predlog ene od pogodbenic in v skladu s tem členom soglasno odloči, da spremeni priloge k temu sporazumu, kot je določeno v členu 15(3)(a) (Nova zakonodaja).

2. Spremembe prilog k temu sporazumu začnejo veljati, ko pogodbenici končata potrebne notranje postopke.

3. Ta sporazum se na zahtevo katere koli pogodbenice in v skladu z ustreznimi postopki ter ob upoštevanju morebitnih priporočil skupnega odbora pregleda z vidika uporabe njegovih določb, da bi se preučile možnosti kakršnega koli potrebnega prihodnjega razvoja. Kakršna koli posledična sprememba določb tega sporazuma začne veljati, kot je določeno v členu 38 (Začetek veljavnosti in začasna uporaba) tega sporazuma.

ČLEN 37

ODPOVED

Vsaka pogodbenica lahko kadar koli po diplomatski poti drugo pogodbenico pisno obvesti o svoji odločitvi, da odpoveduje ta sporazum. Takšno obvestilo se

hkrati pošlje tudi organizaciji ICAO. Ta sporazum preneha veljati opolnoči po greenwiškem srednjem času na koncu prometne sezone Mednarodnega združenja letalskih prevoznikov eno leto po datumu pisnega uradnega obvestila o odpovedi, razen če pogodbenici obvestila sporazumno ne umakneta pred iztekom tega obdobja.

ČLEN 38

ZAČETEK VELJAVNOSTI IN ZAČASNA UPORABA

1. Podpisnice ta sporazum ratificirajo ali odobrijo v skladu s svojimi postopki.

2. Ta sporazum začne veljati en mesec po datumu zadnje note v izmenjavi diplomatskih not med pogodbenicama, ki potrjuje, da so zaključeni vsi postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma. Ukrajina v zvezi s to izmenjavo Generalnemu sekretariatu Sveta Evropske unije izroči svojo diplomatsko noto Evropski uniji in njenim državam članicam, Generalni sekretariat Sveta Evropske unije pa Ukrajini izroči diplomatsko noto Evropske unije in njenih držav članic. Diplomatska nota Evropske unije in njenih držav članic vsebuje sporočila vseh držav članic, ki potrjujejo, da so končani njihovi postopki, potrebni za začetek veljavnosti tega sporazuma.

3. Ne glede na odstavek 2 tega člena pogodbenici soglašata, da ta sporazum uporabljata začasno v skladu z njunimi notranjimi postopki in/ali nacionalno zakonodajo, kakor je ustrezno, od prvega dneva v mesecu po datumu zadnje note, s katero sta pogodbenici druga drugo obvestili o dokončanju zadevnih nacionalnih postopkov za začasno uporabo oziroma sklenitev tega sporazuma.

ČLEN 39

REGISTRACIJA PRI ORGANIZACIJI ICAO IN SEKRETARIATU ZDRUŽENIH NARODOV

Ukrajina ta sporazum in vse njegove spremembe ob začetku veljavnosti Sporazuma registrira pri organizaciji ICAO in sekretariatu Združenih narodov v skladu s členom 102 Ustanovne listine Združenih narodov.

V POTRDITEV NAVEDENEGA so spodaj podpisani, ki so za to ustrezno pooblaščeni, podpisali ta sporazum.

V … dne … leta …, v dvojniku v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, hrvaškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in ukrajinskem jeziku, pri čemer je vsako od teh besedil enako verodostojno.

PRILOGA I

SEZNAM VELJAVNIH ZAHTEV IN STANDARDOV, KI JIH JE EVROPSKA UNIJA SPREJELA NA PODROČJU CIVILNEGA LETALSTVA IN JIH JE TREBA VKLJUČITI V ZAKONODAJO UKRAJINE

„Veljavne zahteve in standardi“ naslednjih aktov Evropske unije se vključijo v ukrajinsko zakonodajo in se štejejo za del Sporazuma ter se uporabljajo v skladu z njim in Prilogo III k temu sporazumu, razen če ni v nadaljevanju določeno drugače. Če je to potrebno, so v nadaljevanju za posamezen akt določene posebne prilagoditve.

Veljavne zahteve in standardi iz aktov, navedenih v tej prilogi, so za pogodbenici zavezujoči in so ali postanejo del njunega notranjega pravnega reda, in sicer:

(a) uredbe in direktive Evropske unije so zavezujoče za Evropsko unijo in njene države članice v skladu s Pogodbama EU;

(b) nacionalni akt Ukrajine, sprejet za izvajanje določb zadevnih uredb in direktiv Evropske unije, je pravno zavezujoč za Ukrajino, medtem ko obliko in način izvajanja izbere Ukrajina.

A. DOSTOP DO TRGA IN DRUGE ZADEVE

Št. 1008/2008

Uredba (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (prenovitev).

Veljavne zahteve in standardi: poglavje IV.

Št. 95/93

Uredba Sveta (EGS) št. 95/93 z dne 18. januarja 1993 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 894/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. maja 2002 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 95/93,

Uredbo (ES) št. 1554/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. julija 2003 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 95/93,

Uredbo (ES) št. 793/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o spremembi Uredbe Sveta (EGS) št. 95/93.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 12, člen 14 in člen 14a(2).

V zvezi z uporabo člena 12(2) se izraz „Komisija“ razume kot „skupni odbor“.

Št. 96/67

Direktiva Sveta 96/67/ES z dne 15. oktobra 1996 o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 25 in Priloga.

V zvezi z uporabo člena 10 se izraz „države članice“ razume kot „države članice EU“.

V zvezi z uporabo člena 20(2) se izraz „Komisija“ razume kot „skupni odbor“.

Št. 785/2004

Uredba (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 285/2010 z dne 6. aprila 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 785/2004 Evropskega parlamenta in Sveta o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 8 in člen 10(2).

Št. 2009/12

Direktiva 2009/12/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o letaliških pristojbinah.

Veljavne zahteve in standardi: vse razen člena 12(1) ter členov 13 in 14.

B. UPRAVLJANJE ZRAČNEGA PROMETA

Št. 549/2004

Uredba (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba),

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4, člen 6 in členi od 9 do 14.

Št. 550/2004

Uredba (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb),

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 19, prilogi I in II.

Št. 551/2004

Uredba (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zračnem prostoru),

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11.

Št. 552/2004

Uredba (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropskega omrežja za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti),

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 1070/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 z namenom izboljšanja delovanja in trajnosti evropskega letalskega sistema.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 12, priloge od I do V.

Izvedbena zakonodaja

Št. 691/2010

Uredba Komisije (EU) št. 691/2010 z dne 29. julija 2010 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja ter o spremembi Uredbe (ES) št. 2096/2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 677/2011 z dne 7. julija 2011 o določitvi podrobnih pravil za izvajanje funkcij omrežja za upravljanje zračnega prometa (ATM) in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010,

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1216/2011 z dne 24. novembra 2011 o spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 691/2010 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja,

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 390/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 25, priloge od I do IV.

Št. 1794/2006

Uredba Komisije (ES) št. 1794/2006 z dne 6. decembra 2006 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 1191/2010 z dne 16. decembra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 1794/2006 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa,

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 391/2013 z dne 3. maja 2013 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 17, priloge od I do VI.

Št. 482/2008

Uredba Komisije (ES) št. 482/2008 z dne 30. maja 2008 o vzpostavitvi sistema za zagotavljanje varnosti programske opreme, ki ga morajo uvesti izvajalci navigacijskih služb zračnega prometa, in spremembi Priloge II k Uredbi (ES) št. 2096/2005,

kakor je bila spremenjena z:

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 1035/2011 z dne 17. oktobra 2011 o skupnih zahtevah za izvajanje služb navigacijskih služb v zračnem prometu ter o spremembi uredb (ES) št. 482/2008 in (EU) št. 691/2010.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 6, prilogi I in II.

Št. 1034/2011

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1034/2011 z dne 17. oktobra 2011 o nadzoru varnosti pri upravljanju letalskega prometa in službah letalske navigacije in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 19.

Št. 1035/2011

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1035/2011 z dne 17. oktobra 2011 o skupnih zahtevah za izvajanje služb navigacijskih služb v zračnem prometu ter o spremembi uredb (ES) št. 482/2008 in (EU) št. 691/2010,

kakor je bila spremenjena z:

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 14, priloge I do V.

Št. 409/2013

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 409/2013 z dne 3. maja 2013 o opredelitvi skupnih projektov, vzpostavitvi mehanizma upravljanja in določitvi spodbud za podporo izvajanju osrednjega načrta za upravljanje zračnega prometa v Evropi.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 15.

Št. 2150/2005

Uredba Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 9, Priloga.

Št. 730/2006

Uredba Komisije (ES) št. 730/2006 z dne 11. maja 2006 o razvrstitvi zračnega prostora in dostopu letov, upravljanih v skladu s pravili vizualnega letenja, nad nivo letenja 195.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4.

Št. 255/2010

Uredba Komisije (EU) št. 255/2010 z dne 25. marca 2010 o določitvi skupnih pravil za upravljanje pretoka zračnega prometa.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 15.

Št. 176/2011

Uredba Komisije (EU) št. 176/2011 z dne 24. februarja 2011 o informacijah, ki jih je treba dostaviti pred vzpostavitvijo in spremembo funkcionalnega bloka zračnega prostora.

Št. 923/2012

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 923/2012 z dne 26. septembra 2012 o določitvi skupnih pravil zračnega prometa in operativnih določb v zvezi z navigacijskimi službami in postopki zračnega prometa ter spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 1035/2011 in uredb (ES) št. 1265/2007, (ES) št. 1794/2006, (ES) št. 730/2006, (ES) št. 1033/2006 in (EU) št. 255/2010.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 10, Priloga.

Št. 1032/2006

Uredba Komisije (ES) št. 1032/2006 z dne 6. julija 2006 o zahtevah za avtomatske sisteme za izmenjavo podatkov o letih za namen obveščanja, koordinacije in predaje letov med enotami kontrole letenja,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 30/2009 z dne 16. januarja 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 1032/2006, kar zadeva zahteve za avtomatske sisteme za izmenjavo podatkov o letih, ki podpirajo storitve podatkovnih zvez.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 10, priloge od I do V.

Št. 1033/2006

Uredba Komisije (ES) št. 1033/2006 z dne 4. julija 2006 o določitvi zahtev glede postopkov za načrte leta v fazi pred letom za enotno evropsko nebo,

kakor je bila spremenjena z:

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 428/2013 z dne 8. maja 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 1033/2006 glede določb ICAO iz člena 3(1).

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 5, Priloga.

Št. 633/2007

Uredba Komisije (ES) št. 633/2007 z dne 7. junija 2007 o zahtevah za uporabo protokola prenosa sporočila o letu, ki se uporablja za namen obveščanja, koordinacije in predaje letov med enotami kontrole letenja,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 283/2011 z dne 22. marca 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 633/2007 glede prehodne ureditve iz člena 7.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 7, drugi in tretji stavek člena 8, priloge od I do IV.

Št. 29/2009

Uredba Komisije (ES) št. 29/2009 z dne 16. januarja 2009 o zahtevah glede storitev podatkovnih zvez za enotno evropsko nebo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 14, priloge od I do VII.

Št. 262/2009

Uredba Komisije (ES) št. 262/2009 z dne 30. marca 2009 o določitvi zahtev za usklajeno dodelitev in uporabo spraševalnih kod Mode S za enotno evropsko nebo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 12, priloge od I do VI.

Št. 73/2010

Uredba Komisije (EU) št. 73/2010 z dne 26. januarja 2010 o zahtevah glede kakovosti letalskih podatkov in letalskih informacij za enotno evropsko nebo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 13, priloge od I do X.

Št. 1206/2011

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1206/2011z dne 22. novembra 2011 o zahtevah glede identifikacije zrakoplova v okviru dejavnosti nadzora za enotno evropsko nebo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11, priloge od I do VII.

Št. 1207/2011

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1207/2011 z dne 22. novembra 2011 o določitvi zahtev glede učinkovitosti in interoperabilnosti nadzora za enotno evropsko nebo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 14, priloge od I do IX.

Št. 1079/2012

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1079/2012 z dne 16. novembra 2012 o zahtevah glede razmika med govornimi kanali za enotno evropsko nebo, ki razveljavlja Uredbo (ES) št. 1265/2007.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 15, priloge od I do V.

Uredba SESAR

Št. 219/2007

Uredba Sveta (ES) št. 219/2007 z dne 27. februarja 2007 o ustanovitvi skupnega podjetja za razvoj nove generacije evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (SESAR),

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 1361/2008 z dne 16. decembra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 219/2007 o ustanovitvi skupnega podjetja za razvoj nove generacije evropskega sistema upravljanja zračnega prometa (SESAR).

Veljavne zahteve in standardi: člen 1(1) in (2) ter od (5) do (7), člena 2 in 3, člen 4(1), Priloga.

Licence kontrolorjev zračnega prometa

Št. 805/2011

Uredba Komisije (EU) št. 805/2011 z dne 10. avgusta 2011 o določitvi podrobnih pravil za licence kontrolorjev zračnega prometa in nekatere certifikate v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 32, priloge od I do IV.

Sklepi Komisije

Št. 2011/121

Sklep Komisije z dne 21. februarja 2011 o vzpostavitvi vseevropskih ciljev uspešnosti in mejnih vrednosti opozarjanja za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa med letoma 2012 in 2014 (2011/121/EU).

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4.

Št. 2011/2611 final

Sklep Komisije z dne 20. maja 2011 o odstopanjih v skladu s členom14 Uredbe Komisije (ES) št. 29/2009, C(2011) 2611 final.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 3, prilogi I in II.

Št. 2011/9074 final

Izvedbeni sklep Komisije z dne 9. decembra 2011 o odstopanjih v skladu s členom14 Uredbe Komisije (ES) št. 29/2009, C(2011) 9074 final.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 3, prilogi I in II.

Št. 2012/9604 final

Izvedbeni sklep Komisije o odobritvi strateškega načrta omrežja za funkcije omrežja za upravljanje zračnega prometa enotnega evropskega neba za obdobje 2012–2019, C(2012) 9604 final.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 3.

C. VARNOST V LETALSTVU

Št. 216/2008 (osnovna uredba)

Uredba (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. februarja 2008 o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in

ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 690/2009 z dne 30. julija 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES,

Uredbo (ES) št. 1108/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 v zvezi z aerodromi, upravljanjem zračnega prometa in navigacijskimi službami zračnega prometa ter o razveljavitvi Direktive 2006/23/ES,

Uredbo Komisije (ES) št. 6/2013 z dne 8. januarja 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu in razveljavitvi Direktive Sveta 91/670/EGS, Uredbe (ES) št. 1592/2002 in Direktive 2004/36/ES.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11, od 13 do 16, od 20 do 25, 54, 55, 68 in priloge od I do VI.

Uredba (ES) št. 216/2008 in njena izvedbena pravila se za Ukrajino uporabljajo v skladu z naslednjimi določbami:

1. Ukrajina na agencijo EASA ne prenese nobene od svojih funkcij v zvezi z varnostjo, kot so predvidene na podlagi Konvencije in njenih prilog.
2. Agencija EASA v Ukrajini izvaja inšpekcijske preglede standardiziranja na podlagi člena 54 Uredbe (ES) št. 216/2008.
3. Skupni odbor bo o uporabi člena 11 Uredbe (ES) št. 216/2008 za certifikate, ki jih izda Ukrajina, odločal v skladu z določbami Priloge III k temu sporazumu.
4. Člen 11(1) Uredbe (ES) št. 216/2008 se ne uporablja za certifikate Ukrajine, izdane na področjih letalskih operacij ter začetne in stalne plovnosti (izvedbene uredbe: (EU) št. 965/2012, (EU) št. 748/2012 in (ES) št. 2042/2003).
5. Evropska komisija ima v Ukrajini pooblastila, ki so ji podeljena za odločitve v skladu s členi 11(2), 14(5) in (7), 24(5) in 25(1) Uredbe (ES) št. 216/2008, na področjih, za katera skupni odbor ugotovi, da se zanje uporablja člen 11(1).

6. Ukrajina lahko na področju plovnosti, kjer agencija EASA ne izvaja nobenih nalog, izdaja certifikate, licence ali odobritve na podlagi sporazuma ali dogovora, ki ga je sklenila s tretjo državo.

Št. 748/2012

Uredba Komisije (EU) št. 748/2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 7/2013 o spremembi Uredbe Komisije (EU) št. 748/2012 o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij.

Veljavne zahteve in standardi: člena 1 in 2, členi od 8 do 10 in Priloga.

Št. 2042/2003

Uredba Komisije (ES) št. 2042/2003 z dne 20. novembra 2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 707/2006 z dne 8. maja 2006, ki spreminja Uredbo (ES) št. 2042/2003 glede odobritev z omejenim trajanjem in Prilog I in III,

Uredbo Komisije (ES) št. 376/2007 z dne 30. marca 2007 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

Uredbo Komisije (ES) št. 1056/2008 z dne 27. oktobra 2008 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

Uredbo Komisije (EU) št. 127/2010 z dne 5. februarja 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

Uredbo Komisije (EU) št. 962/2010 z dne 26. oktobra 2010 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

Uredbo Komisije (EU) št. 1149/2011 z dne 21. oktobra 2011 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami,

Uredbo Komisije (EU) št. 593/2012 o spremembi Uredbe (ES) št. 2042/2003 o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 6, priloge od I do IV.

Št. 996/2010

Uredba (EU) št. 996/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. oktobra 2010 o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov v civilnem letalstvu ter razveljavitvi Direktive 94/56/ES.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 26, razen člena 7(4) in člena 24.

Št. 2003/42

Direktiva 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. junija 2003 o poročanju o dogodkih v civilnem letalstvu.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11, prilogi I in II.

Št. 1321/2007

Uredba Komisije (ES) št. 1321/2007 z dne 12. novembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za vključitev informacij o dogodkih v civilnem letalstvu, izmenjanih v skladu z Direktivo 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta, v centralno podatkovno bazo.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4.

Št. 1330/2007

Uredba Komisije (ES) št. 1330/2007 z dne 24. septembra 2007 o določitvi izvedbenih pravil za razširjanje informacij zainteresiranim strankam o dogodkih v civilnem letalstvu iz člena 7(2) Direktive 2003/42/ES Evropskega parlamenta in Sveta.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 10, prilogi I in II.

Št. 104/2004

Uredba Sveta (ES) št. 104/2004 z dne 22. januarja 2004 o predpisih glede organizacije in sestave Odbora za pritožbe Evropske agencije za varnost v letalstvu.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 7 in Priloga.

Št. 628/2013

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 628/2013 z dne 28. junija 2013 o načinu dela Evropske agencije za varnost v letalstvu pri izvajanju inšpekcijskih pregledov standardiziranja in spremljanju uporabe predpisov Uredbe (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta ter o razveljavitvi Uredbe Komisije (ES) št. 736/2006.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 27.

Št. 2111/2005

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005 z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let, ter razveljavitvi člena 9 Direktive 2004/36/ES.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 13, Priloga.

Št. 473/2006

Uredba Komisije (ES) št. 473/2006 z dne 22. marca 2006 o določitvi izvedbenih pravil za seznam Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti iz poglavja II Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 6, priloge od A do C.

Št. 474/2006

Uredba Komisije (ES) št. 474/2006 z dne 22. marca 2006 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti iz poglavja II Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 2111/2005,

kakor je bila nazadnje spremenjena z:

Izvedbeno uredbo Komisije (EU) št. 659/2013 z dne 10. julija 2013 o spremembi Uredbe (ES) št. 474/2006 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 3, prilogi A in B (glej seznam zadnjih sprememb spodaj):

Št. 1178/2011

Izvedbena uredba Komisije (EU) št. 1178/2011 z dne 3. novembra 2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 290/2012 z dne 30. marca 2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11, priloge od I do VII.

Št. 965/2012

Uredba Komisije (EU) št. 965/2012 z dne 5. oktobra 2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (EU) št. 800/2013 z dne 14. avgusta 2013 o spremembi Uredbe (EU) št. 965/2012 o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije v skladu z Uredbo (ES) št. 216/2008 Evropskega parlamenta in Sveta.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 9, priloge od I do VII.

Št. 1332/2011

Uredba Komisije (EU) št. 1332/2011 z dne 16. decembra 2011 o določitvi pogojev uporabe skupnega zračnega prostora in operativnih postopkov za izogibanje trčenj v zraku.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4, Priloga.

D. OKOLJE

Št. 2003/96

Direktiva Sveta 2003/96/ES z dne 27. oktobra 2003 o prestrukturiranju okvira Skupnosti za obdavčitev energentov in električne energije.

Veljavne zahteve in standardi: Člen 14(1)(b) in (2).

Št. 2006/93

Direktiva 2006/93/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o reguliranju uporabe letal, ki jo ureja del II poglavja 3 zvezka 1 Priloge 16 h Konvenciji o mednarodnem civilnem letalstvu, druga izdaja (1988).

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 5.

Št. 2002/49

Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. junija 2002 o ocenjevanju in upravljanju okoljskega hrupa.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 16, priloge od I do VI.

Št. 2002/30

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2002/30/ES z dne 26. marca 2002 o oblikovanju pravil in postopkov glede uvedbe s hrupom povezanih omejitev obratovanja na letališčih Skupnosti.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 15, prilogi I in II.

E. SOCIALNI VIDIKI

Št. 1989/391

Direktiva Sveta 89/391/EGS z dne 12. junija 1989 o uvajanju ukrepov za spodbujanje izboljšav varnosti in zdravja delavcev pri delu,

kakor je bila spremenjena z:

Direktivo 2007/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. junija 2007 o spremembah Direktive Sveta 89/391/EGS, njenih posebnih direktiv in direktiv Sveta 83/477/EGS, 91/383/EGS, 92/29/EGS in 94/33/ES za poenostavitev in racionalizacijo poročil v zvezi s praktičnim izvajanjem.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 16 ter člena 18 in 19.

Št. 2003/88

Direktiva 2003/88/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. novembra 2003 o določenih vidikih organizacije delovnega časa.

Veljavne določbe: členi od 1 do 19, od 21 do 24 in od 26 do 29.

Št. 2000/79

Direktiva Sveta 2000/79/ES z dne 27. novembra 2000 o Evropskem sporazumu o razporejanju delovnega časa mobilnih delavcev v civilnem letalstvu, ki so ga sklenili AEA (Združenje evropskih letalskih prevoznikov), ETF (Evropska federacija delavcev v prometu), ECA (Evropsko združenje pilotov), ERA (Evropsko združenje regionalnih letalskih prevoznikov) in IACA (Mednarodno združenje letalskih prevoznikov).

Veljavne zahteve in standardi: člena 2 in 3, Priloga.

F. VARSTVO POTROŠNIKOV

Št. 90/314

Direktiva Sveta 90/314/EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih.

Veljavne določbe: členi od 1 do 10.

Št. 93/13

Direktiva Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah.

Veljavne določbe: členi od 1 do 10 in Priloga.

V zvezi z uporabo člena 10 se izraz „Komisija“ razume kot „vse druge pogodbenice ECAA“.

Št. 95/46

Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 34.

Št. 2027/97

Uredba Sveta (ES) št. 2027/97 z dne 9. oktobra 1997 o odgovornosti letalskih prevoznikov v primeru nesreč,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo (ES) št. 889/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. maja 2002 o spremembi Uredbe Sveta (ES) št. 2027/97.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 8.

Št. 261/2004

Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 17.

Št. 1107/2006

Uredba (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 16, prilogi I in II.

G. RAČUNALNIŠKI SISTEMI REZERVACIJ

Št. 80/2009

Uredba (ES) št. 80/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. januarja 2009 o kodeksu poslovanja računalniških sistemov rezervacij in razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 2299/89.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 19 in priloge.

H. DRUGA ZAKONODAJA

Št. 437/2003

Uredba (ES) št. 437/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. februarja 2003 o statističnih podatkih v zvezi z zračnim prevozom potnikov, tovora in pošte,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 1358/2003 z dne 31. julija 2003 o izvajanju in spremembi Uredbe (ES) št. 437/2003 Evropskega parlamenta in Sveta,

Uredbo Komisije (ES) št. 546/2005 z dne 8. aprila 2005 o prilagoditvi Uredbe (ES) št. 437/2003 Evropskega parlamenta in Sveta glede dodelitve oznak držav poročevalk in spremembi Uredbe (ES) št. 1358/2003 glede posodobitve seznama letališč Skupnosti.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 11, prilogi I in II.

Št. 1358/2003

Uredba Komisije (ES) št. 1358/2003 z dne 31. julija 2003 o izvajanju Uredbe (ES) št. 437/2003 Evropskega parlamenta in Sveta o statističnih podatkih v zvezi z zračnim prevozom potnikov, tovora in pošte ter o spremembi Prilog I in II k Uredbi,

kakor je bila spremenjena z:

Uredbo Komisije (ES) št. 158/2007 z dne 16. februarja 2007 o spremembi Uredbe (ES) št. 1358/2003 glede seznama letališč Skupnosti.

Veljavne zahteve in standardi: členi od 1 do 4, priloge od I do III.

PRILOGA II

DOGOVORJENE STORITVE IN DOLOČENE PROGE

1. Vsaka pogodbenica prizna letalskim prevoznikom druge pogodbenice pravico do opravljanja storitev zračnega prevoza na progah, določenih v nadaljevanju:

   (a) za letalske prevoznike Evropske unije: kateri koli kraj v Evropski uniji – kraji vmesnega pristanka na ozemlju partneric evropske politike sosedstva[2], držav ECAA[3] ali držav, navedenih v Prilogi V – kateri koli kraj v Ukrajini – naslednji kraji;

   (b) za letalske prevoznike Ukrajine: kateri koli kraj v Ukrajini – kraji vmesnega pristanka na ozemlju partneric evropske politike sosedstva, držav ECAA ali držav, navedenih v Prilogi V – kateri koli kraj v Evropski uniji.

   Obstoječe in nove pravice, vključno s pravicami do opravljanja letov v naslednje kraje na podlagi dvostranskih sporazumov ali drugih dogovorov med Ukrajino in državami članicami EU, ki jih ta sporazum ne zajema, se lahko uresničujejo in sporazumno določijo, če ni diskriminacije med letalskimi prevozniki na podlagi državljanstva;

   (c) letalski prevozniki Evropske unije imajo tudi pravico opravljati storitve zračnega prevoza med kraji v Ukrajini, ne glede na to, ali se take storitve zračnega prevoza začnejo ali končajo v EU ali ne.

2. Prevozi, ki se opravljajo v skladu z odstavkoma 1(a) in (b) te priloge, se za letalske prevoznike Ukrajine začnejo ali končajo na ozemlju Ukrajine, za letalske prevoznike Evropske unije pa na ozemlju Evropske unije.

3. Letalski prevozniki obeh pogodbenic lahko na katerem koli letu ali na vseh letih in po svoji izbiri:

   (a) opravljajo lete v eni ali obeh smereh;

   (b) kombinirajo različne številke letov v okviru ene operacije zrakoplova;

---

2 „Partnerice evropske politike sosedstva“ pomenijo Alžirijo, Armenijo, Azerbajdžan, Belorusijo, Egipt, Gruzijo, Izrael, Jordanijo, Libanon, Libijo, Maroko, Palestino, Sirijo, Tunizijo in Republiko Moldavijo ter tukaj ne vključujejo Ukrajine.

3 „Države ECAA“ so države podpisnice večstranskega sporazuma o vzpostavitvi skupnega evropskega zračnega prostora, in sicer: države članice Evropske unije, Republika Albanija, Bosna in Hercegovina, Republika Črna gora, Republika Islandija, Nekdanja jugoslovanska republika Makedonija, Kraljevina Norveška, Republika Srbija in Kosovo (to poimenovanje ne posega v stališča glede statusa ter je v skladu z RVSZN 1244 in mnenjem Meddržavnega sodišča o razglasitvi neodvisnosti Kosova).

(c) opravljajo prevoze med kraji vmesnega pristanka in naslednjimi kraji, kot je določeno v odstavkih 1(a) in (b) te priloge, in med kraji na ozemlju pogodbenic v kateri koli kombinaciji in katerem koli vrstnem redu;

(d) izpustijo pristanke v katerem koli kraju ali krajih;

(e) kadar koli preusmerijo promet s katerega koli svojega zrakoplova na kateri koli drug svoj zrakoplov;

(f) pristajajo v katerih koli krajih, ne glede na to, ali so znotraj ali zunaj ozemlja ene ali druge pogodbenice;

(g) opravljajo tranzitni promet čez ozemlje druge pogodbenice in

(h) kombinirajo promet na istem zrakoplovu, ne glede na to, kje se tak promet začne.

4. Vsaka pogodbenica vsem letalskim prevoznikom dovoli, da na podlagi poslovnih premislekov na trgu določijo pogostost in zmogljivost mednarodnega zračnega prevoza, ki ga ponujajo. V skladu s to pravico nobena pogodbenica enostransko ne omejuje obsega prometa, pogostosti ali rednosti prevozov ali tipa ali tipov zrakoplovov, ki jih uporabljajo letalski prevozniki druge pogodbenice, razen zaradi carinjenja, iz tehničnih, operativnih ali okoljskih razlogov ali zaradi varovanja zdravja ali uporabe člena 26 (Konkurenčno okolje) tega sporazuma.

5. Letalski prevozniki obeh pogodbenic lahko opravljajo prevoze, vključno v okviru ureditev o skupni uporabi oznak letov, v kateri koli kraj v tretji državi, ki ni vključen na določenih progah, če ne uveljavljajo pravic pete svoboščine.

6. Za to prilogo veljata prehodna ureditev iz Priloge III k temu sporazumu in razširitev v njej predvidenih pravic.

PRILOGA III

PREHODNA UREDITEV

Oddelek 1

Prehodni obdobji

1. Prehod Ukrajine na učinkovito izvajanje vseh določb in pogojev, ki izhajajo iz tega sporazuma, se izvede v dveh prehodnih obdobjih.

2. Tak prehod je predmet ocenjevanj in inšpekcijskih pregledov standardiziranja, ki jih izvajata Evropska komisija oziroma agencija EASA, ter sklepa skupnega odbora, kot je določeno v členu 33 (Prehodna ureditev) tega sporazuma.

Oddelek 2

Specifikacije, ki se uporabljajo v prvem prehodnem obdobju

1. V prvem prehodnem obdobju:

   (a) lahko letalski prevozniki Evropske unije in letalski prevozniki, ki jim je licenco podelila Ukrajina, izvajajo neomejene prometne pravice med katerim koli krajem v Evropski uniji in katerim koli krajem v Ukrajini;

   (b) je Ukrajina ob upoštevanju ocene v zvezi z njenim izvajanjem ustreznih zahtev in standardov Evropske unije ter na podlagi informacij skupnega odbora kot opazovalka vključena v delo odbora, ustanovljenega na podlagi Uredbe (EGS) št. 95/93 o skupnih pravilih dodeljevanja slotov na letališčih Skupnosti, in

   (c) se določbe člena 22 (Poslovne priložnosti), pododstavka 5(c) (zemeljska oskrba za letalske prevoznike drugih pogodbenic), ne uporabljajo.

2. Pogoji za prehod v drugo prehodno obdobje za Ukrajino vključujejo naslednje:

   (a) vključitev v nacionalno zakonodajo in izvajanje veljavnih zahtev in standardov iz:

   – Uredbe (ES) št. 216/2008 (o skupnih predpisih na področju civilnega letalstva in ustanovitvi Evropske agencije za varnost v letalstvu);

– Uredbe Komisije (EU) št. 748/2012 (o določitvi izvedbenih določb za certificiranje zrakoplovov in sorodnih proizvodov, delov in naprav glede plovnosti in okoljske ustreznosti ter potrjevanje projektivnih in proizvodnih organizacij);

– Uredbe (ES) št. 2042/2003 (o stalni plovnosti zrakoplovov in letalskih proizvodov, delov in naprav ter o potrjevanju organizacij in osebja, ki se ukvarjajo s temi nalogami), kakor je bila spremenjena;

– Uredbe (EU) št. 965/2012 (o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalske operacije);

– Uredbe (EU) št. 1178/2011 (o tehničnih zahtevah in upravnih postopkih za letalsko osebje v civilnem letalstvu);

– Uredbe (EU) št. 996/2010 (o preiskavah in preprečevanju nesreč in incidentov);

– Direktive 2009/12/ES (o letaliških pristojbinah);

– Direktive 96/67/ES (o dostopu do trga storitev zemeljske oskrbe na letališčih Skupnosti);

– Uredbe (EGS) št. 95/93 (o skupnih pravilih dodeljevanja slotov);

– Direktive 2000/79/ES (o Evropskem sporazumu o razporejanju delovnega časa mobilnih delavcev v civilnem letalstvu);

– poglavja IV Uredbe (ES) št. 1008/2008 (o opravljanju zračnih prevozov);

– Uredbe (ES) št. 785/2004 (o zahtevah v zvezi z zavarovanjem za letalske prevoznike in operaterje);

– Uredbe (EGS) št. 80/2009 (o računalniških sistemih rezervacij);

– Uredbe (ES) št. 2027/97 (o odgovornosti letalskih prevoznikov v primeru nesreč);

– Uredbe (ES) št. 261/2004 (o skupnih pravilih glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov);

– Uredbe (ES) št. 549/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o določitvi okvira za oblikovanje enotnega evropskega neba (okvirna uredba);

– Uredbe (ES) št. 550/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o izvajanju navigacijskih služb zračnega prometa na enotnem evropskem nebu (Uredba o izvajanju služb);

– Uredbe (ES) št. 551/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o organiziranosti in uporabi zračnega prostora na enotnem evropskem nebu (uredba o zračnem prostoru);

– Uredbe (ES) št. 552/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 10. marca 2004 o interoperabilnosti evropske mreže za upravljanje zračnega prometa (uredba o interoperabilnosti);

– Uredbe Komisije (EU) št. 691/2010 z dne 29. julija 2010 o določitvi načrta izvedbe za navigacijske službe zračnega prometa in funkcije omrežja ter o spremembi Uredbe (ES) št. 2096/2005 o skupnih zahtevah za izvajanje navigacijskih služb zračnega prometa;

– Uredbe Komisije (ES) št. 1794/2006 z dne 6. decembra 2006 o določitvi skupne ureditve pristojbin za navigacijske službe zračnega prometa;

– Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 1034/2011 z dne 17. oktobra 2011 o nadzoru varnosti pri upravljanju letalskega prometa in službah letalske navigacije in spremembi Uredbe (EU) št. 691/2010;

– Uredbe Komisije (ES) št. 2150/2005 z dne 23. decembra 2005 o določitvi skupnih pravil za prilagodljivo uporabo zračnega prostora in

– Uredbe Komisije (EU) št. 255/2010 z dne 25. marca 2010 o določitvi skupnih pravil za upravljanje pretoka zračnega prometa,

kakor so navedene, vključno z njihovimi spremembami, v Prilogi I k temu sporazumu;

(b) uporabo pravil o izdajanju operativnih licenc, ki so vsebinsko enakovredna pravilom iz poglavja II Uredbe (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Evropski uniji, in

(c) kar zadeva varovanje v letalstvu, izvajanje dela II dokumenta 30 ECAC v njegovi najnovejši veljavni različici.

Oddelek 3

Specifikacije, ki se uporabljajo v drugem prehodnem obdobju

1. Po sklepu skupnega odbora, kot je določeno v členu 33 (Prehodna ureditev) tega sporazuma, s katerim je bilo potrjeno, da Ukrajina izpolnjuje pogoje iz oddelka 2(2):

(a) države članice priznajo zadevne certifikate, ki jih izda Ukrajina in so navedeni v oddelku 1 Priloge IV, v skladu s pogoji iz sklepa skupnega odbora in členom 11 Uredbe (ES) št. 216/2008;

(b) se uporabljajo določbe člena 22 (Poslovne priložnosti), pododstavek 5(c) (zemeljska oskrba za letalske prevoznike drugih pogodbenic), tega sporazuma in

(c) je Ukrajina ob upoštevanju ocene v zvezi z njenim izvajanjem ustreznih zahtev in standardov Evropske unije ter na podlagi informacij skupnega odbora kot opazovalka vključena v delo odbora, ustanovljenega na podlagi Uredbe (ES) št. 2111/2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti.

2. Pogoji za prehod na popolno izvajanje tega sporazuma za Ukrajino vključujejo naslednje:

(a) vključitev vseh veljavnih zahtev in standardov iz aktov Evropske unije, določenih v Prilogi I k temu sporazumu, v nacionalno zakonodajo in njihovo izvajanje ter

(b) organiziranje zračnega prostora v njeni pristojnosti v skladu z zahtevami EU, ki veljajo glede vzpostavitve funkcionalnih blokov zračnega prostora.

Oddelek 4

Popolno izvajanje tega sporazuma

Po sklepu skupnega odbora, kot je določeno v členu 33 (Prehodna ureditev) tega sporazuma, s katerim je bilo potrjeno, da Ukrajina izpolnjuje vse pogoje iz oddelka 3(2) te priloge, velja naslednje:

1. Poleg prometnih pravic, določenih v oddelku 2(1) te priloge:

(a) lahko letalski prevozniki Evropske unije izvajajo neomejene prometne pravice med kraji v Ukrajini, kraji vmesnega pristanka v državah evropske politike sosedstva in državah ECAA ter kraji v državah, navedenih v Prilogi V, in naslednjimi kraji, če je let del storitve zračnega prevoza v kraj v državi članici.

Letalski prevozniki Evropske unije lahko prav tako izvajajo neomejene prometne pravice med kraji v Ukrajini, ne glede na to, ali se take storitve zračnega prevoza začnejo ali končajo v EU ali ne, in

(b) lahko letalski prevozniki Ukrajine izvajajo neomejene prometne pravice med katerim koli krajem v Evropski uniji, kraji vmesnega

pristanka v državah evropske politike sosedstva in državah ECAA ter državah, navedenih v Prilogi V, če je let del storitve zračnega prevoza v kraj v Ukrajini.

2. Države članice priznajo vse zadevne certifikate, navedene v oddelku 2 Priloge IV k temu sporazumu, ki jih izda Ukrajina, v skladu s pogoji, predvidenimi s temi določbami.

PRILOGA IV

SEZNAM CERTIFIKATOV IZ PRILOGE III
K TEMU SPORAZUMU

1. Letalska posadka

Licence pilotov (izdaja, ohranitev, sprememba, omejitev, začasni odvzem ali preklic licenc) (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Certifikacija oseb, odgovornih za usposabljanje za letenje ali usposabljanje s simulacijo letenja ter za ocenjevanje spretnosti pilotov (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Potrdila kabinskega osebja (izdaja, ohranitev, sprememba, omejitev, začasni odvzem ali preklic potrdil kabinskega osebja) (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Zdravniška spričevala za pilote (izdaja, ohranitev, sprememba, omejitev, začasni odvzem ali preklic) (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Certifikacija zdravnikov letalske medicine in pogoji, pod katerimi lahko splošni zdravniki opravljajo naloge zdravnikov letalske medicine (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Redni zdravniški pregledi kabinskega osebja in kvalifikacije oseb, odgovornih za takšne preglede (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Pogoji za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic certifikatov za organizacije za usposabljanje pilotov (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Pogoji za izdajo, ohranitev, spremembo, omejitev, začasni odvzem ali preklic certifikatov za zdravstvene centre za letalsko osebje, ki sodelujejo pri kvalificiranju in zdravniških pregledih letalskega osebja v civilnem letalstvu (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

Certifikacija naprav za simulacijo letenja za usposabljanje ter zahteve za organizacije, ki upravljajo in uporabljajo navedene naprave (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1178/2011, (EU) št. 290/2012 o spremembi Uredbe (EU) št. 1178/2011).

2. Upravljanje zračnega prometa/navigacijske službe zračnega prometa

Certifikati izvajalcev služb zračnega prometa (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011, Priloga II Posebne zahteve za izvajanje služb zračnega prometa).

Certifikati za izvajalce meteoroloških služb (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011, Priloga III Posebne zahteve za meteorološke službe).

Certifikati za izvajalce letalskih informacijskih služb (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011, Priloga IV Posebne zahteve za izvajanje letalskih informacijskih služb).

Certifikati za izvajalce komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb (uredbe (ES) št. 216/2008, (EU) št. 1034/2011, (EU) št. 1035/2011, Priloga V Posebne zahteve za izvajanje komunikacijskih, navigacijskih in nadzornih služb).

Licence kontrolorjev zračnega prometa (ATCO) in učencev kontrolorjev zračnega prometa (izdaja, začasni odvzem in preklic) ter s tem povezani ratingi, pooblastila (uredbi (ES) št. 216/2008, (EU) št. 805/2011).

Zdravniška spričevala kontrolorjev zračnega prometa (uredbi (ES) št. 216/2008, (EU) št. 805/2011).

Certifikati organizacij za usposabljanje kontrolorjev zračnega prometa (ATCO) (veljavnost, podaljšanje, ponovna potrditev veljavnosti in uporaba) (uredbi (ES) št. 216/2008 in (EU) št. 805/2011).

PRILOGA V

SEZNAM DRUGIH DRŽAV IZ ČLENOV 17, 19 IN 22 TEGA SPORAZUMA TER PRILOG II IN III K TEMU SPORAZUMU

1. Republika Islandija (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru);
2. Kneževina Lihtenštajn (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru);
3. Kraljevina Norveška (v skladu s Sporazumom o Evropskem gospodarskem prostoru) in
4. Švicarska konfederacija (v skladu s Sporazumom o zračnem prevozu med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo).

PRILOGA VI

POSTOPKOVNA PRAVILA

Ta sporazum se uporablja v skladu s postopkovnimi pravili, določenimi v nadaljevanju.

1. VKLJUČENOST UKRAJINE V ODBORE

Kadar je Ukrajina v skladu s tem sporazumom vključena v odbor, ustanovljen z ustreznimi akti Evropske unije, pridobi status opazovalke ter se jo seznanja z vsemi zadevnimi razpravami in spodbuja k vključitvi v razpravo v skladu z njihovimi poslovniki, izključena pa je iz sestankov, ki vključujejo glasovanje.

V zvezi s področjem upravljanja zračnega prometa je Ukrajina zaradi izvajanja ustrezne zakonodaje o enotnem evropskem nebu vključena tudi v vse organe, ki jih ustanovi Evropska komisija, kot sta posvetovalni organ panoge in upravljavec omrežja.

2. PRIDOBITEV STATUSA OPAZOVALKE V AGENCIJI EASA

Ukrajina ima na podlagi statusa opazovalke v agenciji EASA pravico sodelovati v tehničnih skupinah in organih agencije EASA, ki so na voljo državam članicam EU in drugim partnerskim državam evropske politike sosedstva, ob upoštevanju uveljavljenih pogojev za tako sodelovanje. Status opazovalke ne vključuje pravice do glasovanja. Ta status ne bo pridobljen v zvezi z upravnim odborom agencije EASA.

3. SODELOVANJE IN IZMENJAVA INFORMACIJ

Za lažje izvajanje ustreznih pooblastil pristojnih organov pogodbenic si taki organi na zahtevo vzajemno izmenjajo vse informacije, potrebne za pravilno delovanje tega sporazuma.

4. SKLICEVANJE NA JEZIKE

V postopkih, ki zadevajo področje tega sporazuma, imata pogodbenici pravico uporabljati kateri koli uradni jezik institucij Evropske unije ali ukrajinski jezik. Vendar se zavedata, da uporaba angleščine olajšuje navedene postopke. Če je v uradnem dokumentu uporabljen jezik, ki ni uradni jezik institucij Evropske unije, se sočasno predloži še prevod v uradni jezik institucij Evropske unije ob upoštevanju določbe predhodnega stavka. Če namerava pogodbenica v ustnem postopku uporabiti jezik, ki ni uradni jezik institucij Evropske unije, navedena pogodbenica zagotovi tolmačenje v angleščino.

PRILOGA VII

MERILA IZ ČLENA 26(4) TEGA SPORAZUMA

1. S pravilnim delovanjem tega sporazuma je združljivo naslednje:

   (a) pomoč socialnega značaja, dodeljena posameznim potrošnikom, pod pogojem, da je dodeljena brez diskriminacije glede na poreklo zadevnih storitev, in

   (b) pomoč za povrnitev škode, ki so jo povzročile naravne nesreče ali izjemni dogodki.

2. Poleg tega se lahko za združljivo s pravilnim delovanjem tega sporazuma šteje naslednje:

   (a) pomoč za pospeševanje gospodarskega razvoja območij, kjer je življenjska raven izjemno nizka ali kjer je podzaposlenost velika;

   (b) pomoč za pospeševanje razvoja določenih gospodarskih dejavnosti ali določenih gospodarskih območij, kadar takšna pomoč ne spreminja poslovnih dejavnosti letalskih prevoznikov v obsegu, ki bi bil v nasprotju s skupnimi interesi pogodbenic, in

   (c) pomoč za dosego ciljev, ki je dovoljena na podlagi horizontalnih predpisov EU o skupinskih izjemah ter horizontalnih in sektorskih pravil o državni pomoči, in dodeljena v skladu s pogoji, določenimi v njih.